

15. 06. 2023
Pr. br: 706/2023

INFORMATICKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
POSREDOVANJE U PROMETU NEPOKRETNOSTI

03-07-2023

GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
SA MIŠLJENJEM NEZAVISNOG REVIZORA

ZA GODINU KOJA ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2022. GODINE

Magros-Veletrgovina d.d. Sarajevo

SADRŽAJ

	Stranica
Izveštaj Uprave	2
Odgovornosti za finansijske izvještaje	3
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	4
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	7
Izveštaj o finansijskom položaju	8
Izveštaj o promjenama na kapitalu	9
Izveštaj o novčanom toku	10
Bilješke uz finansijske izvještaje	11 – 53

IZVJEŠTAJ UPRAVE

Uprava Magros Veletrgovina d.d. Sarajevo predstavlja svoj izvještaj i revidirane finansijske izvještaje skupa s mišljenjem nezavisnog revizora za godinu koja je završila 31. decembra 2022. godine, u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 1, Presentacija finansijskih izvještaja, s ciljem boljeg razumjevanja prezentiranih finansijskih izvještaja.

Član uprave za tekuću godinu je g. Murad Abed, Direktor. Poslovna adresa Društva je na adresi Vrbanja 1 bb, 71000 Sarajevo. Društvo nema registriranih poslovnih jedinica.

Tekuću godinu karakterizira povećanje tržišnog učešća. Ukupni operativni prihodi veći su za BAM 5.783 hiljada (22%). Ukupni operativni troškovi manji su za BAM 696 hiljada (3%), što indicira povećanje tržišnog učešća i rast prodaje usluga. Najznačajniji rast poslovnih rashoda odnosi se na troškove materijala u iznosu od BAM 547 hiljada (29%), troškove usluga u iznosu od BAM 49 hiljada (11%) i troškove zaposlenih u iznosu od BAM 370 hiljade (11%). Najznačajniji pad su imali administrativni rashodi u iznosu od BAM 1.644 (40%).

U 2022. godini ukupan dug je smanjen za BAM 6.016 hiljada. Društvo ima fokus na povećanje stope naplate potraživanja i postizanje viših stopa likvidnosti, kao i na pribavljanje kvalitetnih obezbjeđenja naplate finansijskih instrumenata. Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo nema kupaca čiji je kreditni rejting značajno narušen. Osnovni rizici poslovanja su povezani sa općom privrednom situacijom u Bosni i Hercegovini, i rizicima koji su povezani sa problemima u naplati potraživanja za pružene usluge, te globalni rizici koji uslovaljaju pad svjetske tržišne aktivnosti i najavljena inflatorna kretanja. Uprava pokušava buduće rizike minimizirati kroz unapređenje politika kreditnog monitoringa kupaca i poslovanja samo sa onim trećim stranama koje mogu izmirivati obaveze u periodu dospjeća, te unapređenjem komunikacije sa novim i potencijalnim kupcima.

Tokom 2020. godine, Društvo je bilo predmetom nadzora Poreske uprave FBiH u periodu od 01. decembra 2014. godine do 31. decembra 2019. godine, pri čemu je utvrđena dodatna obaveza u iznosu od 82 hiljade KM, koja je izmirena.

Za godinu koja završava na dan 31. decembra 2022. godine, Društvo nije bilo predmetom kontrole Porezne uprave FBiH, te po tom osnovu nema potencijalnih obaveza.

Tokom 2020. godine, Društvo je bilo predmetom nadzora Uprave za indirektno oporezivanje BiH u periodu od 01. aprila 2018. godine do 31. avgusta 2020. godine, a utvrđena dodatna obaveza iznosila je BAM 8. hiljada koja je izmirena.

Za godinu koja završava na dan 31. decembra 2022. godine, Društvo nije bilo predmetom kontrole Uprave za indirektno oporezivanje BiH, te po tom osnovu nema potencijalnih obaveza.

Ukupan broj zaposlenih u tekućoj godini je 115 i neznatno je manji u odnosu na prethodnu godinu (2021: 110). Politika zapošljavanja je fokusirana na zapošljavanje obrazovanog kadra mlađe populacije. Društvo nema politike zapošljavanja invalidnih osoba.

Društvo u svom vlasništvu ima nekretnine i zemljište. Uprava smatra da je nadoknadiivi iznos zemljišta i zgrade znatno viši od neto knjigovodstvene vrijednosti. Uprava smatra da tržišna vrijednost zemljišta i objekata prelazi iznos koji je prikazan u knjigama, ali pošto se ta sredstva koriste u poslovne svrhe Društva, višak se ne kvantifikuje i ne priznaje u finansijskim izvještajima.

U tekućem poslovnom razdoblju Društvo nije davalo donacije političkim partijama, niti je uzimalo učešće u javnim socijalnim programima.

Direktori ne preporučuju isplate dividendi veće od neraspoređene dobiti iz prethodnih godina, uzimajući u obzir stope likvidnosti i sposobnost Društva da u narednom periodu izmiruje dugove.

Za upravu:

Murad Abed, Direktor
Magros-Veletrgovina d.d. Sarajevo
Vrbanja 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Potpisano 08. juna 2023. godine

ODGOVORNOSTI ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine, Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju realnu i objektivnu sliku finansijskog stanja i rezultata poslovanja Društva za to razdoblje.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u finansijskim izvještajima; te
- da se finansijski izvještaji pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba, s prihvatljivom tačnošću, odražavati finansijski položaj Društva kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprečavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava na dan **08. juna 2023. godine**, i potpisani su od strane:

Murad Abed, Direktor

Magros-Veletrgovina d.d. Sarajevo

Vrbanja 1

71 000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
vlasnicima i upravi Magros Veletrgovina d.d. Sarajevo

Izveštaj o finansijskim izvještajima

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Magros Veletrgovina d.d. Sarajevo koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2022. godine, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku za godinu završenu na taj dan, te bilješke uz finansijske izvještaje uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, osim za činjenice opisane u paragrafu osnova za kvalifikovano mišljenje, finansijski izvještaji prikazuju istinit i fer prikaz finansijskog položaja Magros Veletrgovina d.d. Sarajevo na dan 31. decembra 2022. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila i sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za modifikovano mišljenje

Društvo je priznalo revalorizacijske rezerve u iznosu od BAM 1.526 hiljada. Nismo bili u mogućnosti steći razumno uvjerenje u pogledu dosljedne primjene računovodstvenih politika u vezi mjerenja nekretnine, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja, kako je zahtjevano paragrafima 29. i 31. MRS-a 16. Nekretnine, postrojenja i oprema.

Nismo dobili dovoljan broj eksternih potvrda za iskazana stanja potraživanja od kupaca, obaveza prema dobavljačima, datih i primljenih avansa i datih pozajmica. Shodno tome, nismo bili u mogućnosti steći razumno uvjerenje da iskazana stanja potraživanja od kupaca, obaveza prema dobavljačima, datih i primljenih avansa i datih pozajmica odražavaju njihovu fer vrijednost i da su sveobuhvatno iskazani.

Društvo na poziciji kapitala vodi uplaćeni neupisani kapital u vrijednosti od BAM 4.108 hiljada. U toku provođenja naših revizijskih procedura, nismo bili u mogućnosti uvjeriti se u prirodu preostalog stanja neupisanog kapitala, odnosno da li navedeno stanje predstavlja statutarne rezerve kapitala ili obaveze prema vlasnicima, kako se navedeni iznos nije upisan u postupku privatizacije kao osnovni kapital, a prema Riješenju Kantonalne agencije za privatizaciju broj 21-04/3-19-2407-356-1 od 13. oktobra 2015. godine.

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su prema našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najvećeg značenja za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ključna revizijska pitanja su ona izabrana pitanja koje smo komunicirali sa Upravom, ali nemamo namjeru predstavljati sva pitanja koja smo raspravili. Ta se pitanja trebaju sagledati u kontekstu revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i izražavanja mišljenja o tim finansijskim izvještajima te ne izražavamo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Procijenili smo da nema drugih ključnih revizijskih pitanja osim onih objavljenih u osnovi za modifikovano mišljenje.

Prihodi

Priroda značajnosti pitanja

Vidjeti bilješku 5. (prihodi iz poslovanja) i bilješku 3. Sažetak računovodstvenih politika, priznavanje prihoda. Usmjerali smo pozornost na ovo područje budući da je ukupni iskazani prihod iz djelatnosti BAM 32.381 hiljada, te je način priznavanja prihoda, povezane kontrole i obim procjena u pogledu iznosa priznavanja prihoda ključno pitanje za našu reviziju. Također, pitanje priznavanja prihoda smatramo bitnim jer postoji rizik od priznavanja prihoda u različitim periodima u odnosu na datum kada je usluga pružena, odnosno imovina prodana, što zahtijeva procjene Uprave vezano za obim priznavanja prihoda. Pored toga, postoji rizik da prihodi nisu sveobuhvatno uključeni i iskazani u finansijskim izvještajima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA **vlasnicima i upravi Magros Veletrgovina d.d. Sarajevo (nastavak)**

Ključna revizorska pitanja (nastavak)

Prihodi (nastavak)

Priroda značajnosti pitanja (nastavak)

Društvo priznaje prihode u skladu sa MSFI 15, Ugovori sa kupcima, kada su dobra isporučena, usluge izvršene, a koristi od pružene usluge i isporučenih dobara prenijeti na kupca, i to samo onda kada je izvjesno da su svi rizici povezani sa uslugama i dobrima prešli na kupca, odnosno kada Uprava procijeni da su svi rizici po osnovu vlasništva nad dobrima prešli na kupca i kad je očekivano da će po tom osnovu ekonomske koristi pritićati u Društvo. Stoga je obim priznatih prihoda u značajnoj mjeri pod utjecajem procjena Uprave. Poslovni prihodi se priznaju onda kada su zarađeni i kada ne postoji izvjesna okolnost da neki štetan događaj može usloviti krajnju realizaciju prihoda, a priliv ekonomske koristi je izvjestan.

Odgovor revizora na rizike

Revizija ovog područja uključila je sljedeće postupke:

- odabrali smo uzorke transakcija u toku godine i provjerili osnove za priznavanje prihoda od pruženih proizvoda i usluga, i proveli smo procedure neophodne za sticanje uvjerenja da su događaji povezani sa priznavanjem prihoda nastali;
- obezbijedili smo aktualne poslovne izvještaje i izvršili neophodne analize i poređenja;
- pribavili smo detaljne izvještaje o ukupnim prihodima po stavkama iz sistema Društva i uporedili ga sa iznosom ukupnih prihoda priznatim u tekućem periodu;
- ispitali smo prirodu prihoda koji su obračunati, a nisu fakturisani i provjerili smo dokumentaciju koja se odnosi na sticanje uvjerenja da su usluge stvarno i pružene;
- provjerili smo da povezani rizici sa pružanjem navedenih usluga i po osnovu prometa dobara nisu dalje na Društvu, i da ne postoji vjerovatnost štetnih događaja za koje Društvo može biti naknadno terećeno;
- provjerili smo primjenu aktualnog principa računovodstva na način da smo pregledali povezanu dokumentaciju s ciljem stjecanja uvjerenja da su prihodi priznati u periodu na koji se i odnose;
- također, u uzorku stavki koje smo testirali, provjerili smo i da su pripadajući rashodi neophodni za pružanje usluga, odnosno povezani rashodi sa prodajom dobara priznati u periodu na koji se odnose i testirani prihodi;
- provjerili smo da li su procjene Uprave razumne u kontekstu da je priznat prihodi samo za one stavke za koje je u razumnoj mjeri pouzdano očekivati priliv ekonomske koristi.

Zaključili smo da su procjene Uprave vezano za stepen priznavanja prihoda razumne, da se prihodi priznaju u periodu na koji se odnose uz uslov da Društvo nakon završetka pružanja usluga odnosno isporuke dobara neće biti terećeno za bilo kakve nadoknade štete ili štetne događaje, sučeljavanjem sa nastalim troškovima povezanim sa pružanjem usluga i prometom dobara.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za objavu ostalih informacija, koje obuhvataju Izvještaj Uprave. Ostale informacije ne uključuju finansijske izvještaje, te se naše mišljenje stoga ne odnosi na njih niti obuhvata bilo kakvo izražavanje uvjerenja u pogledu ostalih informacija. U pogledu naše revizije finansijskih izvještaja, naša je obaveza pročitati ostale informacije, i razmotriti da li su ostale informacije značajno nekonzistentne sa finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim tokom revizije odnosno da li su podložni pogrešnim prikazivanjima. Ukoliko, na bazi provedenih procedura zaključimo da postoje značajne pogrešne objave u ostalim informacijama, dužni smo da izvijestimo o ovim činjenicama. U ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu osim onih objavljenih u paragrafu osnova za mišljenje.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor Društva za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI, kao i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške. U sastavljanju finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Odgovornost revizora

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
vlasnima i upravi Magros Veletrogovina d.d. Sarajevo (nastavak)

Odgovornost revizora (nastavak)

Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije, kao i:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave
- Donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, te razmatramo odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi sa, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije. Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za nezavisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i ta pitanja stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Ključna revizijska pitanja opisujemo u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanja ne trebamo komunicirati u našem izvještaju nezavisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Adnan Mataradžija.

Sarajevo, 08. juna 2023. godine

Za revizorsko društvo:

Azra Krajšek, prokurista i
Licencirani revizor

MERFI d.o.o. Sarajevo

Registrirani revizori
Porodice Ribar 37
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Licencirani revizor:

Adnan Mataradžija
Licenca broj: 3090017116

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

Za godinu koja je završila 31. decembra 2022. godine

	Bilješka	2022. BAM'000	2021. BAM'000
Prihodi od prodaje	5	32.381	26.598
Ostali operativni prihodi	6	365	10.507
Operativni prihodi		32.746	37.105
Troškovi materijala, energije i goriva	7	(3.761)	(3.214)
Troškovi zaposlenih	8	(3.615)	(3.245)
Troškovi usluga	9	(3.920)	(3.871)
Amortizacija	14	(5.678)	(5.696)
Administrativni troškovi	10	(2.445)	(4.089)
Ukupno rashodi iz poslovanja		(19.419)	(20.115)
Dobit / (Gubitak) iz poslovanja		13.327	16.990
Neto finansijski (Rashodi)/prihodi	11	1.032	1.167
Dobit/(gubitak) prije poreza		14.359	18.157
Porez na dobit	12	(1.300)	(822)
Odloženi porezni rashod	26	-284	(284)
Dobit nakon poreza		12.775	17.051
Stavke koje će se naknadno reklasificirati u dobit ili gubitak		-	-
Stavke koje se neće naknadno reklasificirati u dobit ili gubitak		-	-
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-
UKUPNI SVEOBUHVAATNI DOBITAK GODINE		12.775	17.051
Sveobuhvatna dobit koja pripada većinskom vlasniku		9.570	14.163
Sveobuhvatna dobit koja pripada manjinskim vlasnicima		3.205	2.889
Dobit/(gubitak) po dionici	13	179	238

Bilješke na stranicama od 11 - 53 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU

na dan 31. decembra 2022. godine

	Bilješka	31. decembra 2022. BAM '000	31. decembra 2021. BAM '000
IMOVINA			
Dugoročna imovina			
Nematerijalna imovina	14	885	885
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	122.450	127.847
Dugoročni zajmovi	15	71.171	0
Ostala dugoročna imovina	16	3	3
Dugoročna razgraničenja	21	3.005	3.162
		197.514	131.897
Tekuća imovina			
Zalihe	17	237	289
Oprema namijenjena prodaji	18	79	79
Potraživanja od kupaca	19	4.889	3.342
Kratkoročni dati zajmovi	15	120	53.759
Ostala imovina	20	670	5.233
Kratkoročna razgraničenja	21	1.017	1.415
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22	1.971	3.724
		8.983	67.841
UKUPNA IMOVINA		206.497	199.738
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital			
Upisani kapital	23	119.847	7.150
Neregistrovani kapital	23	4.108	116.805
Statutarne rezerve		17.051	-
Revalorizirane rezerve		1.526	1.526
Zadržane zarade		12.926	12.926
Rezultat godine		12.775	17.051
		168.233	155.458
Dugoročne obaveze			
Dugoročna rezervisanja	24	8	8
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	25	36	36
Odložene poreske obaveze	26	1138	852
Ostale dugoročne obaveze	27	30	30
Dugoročni zajmovi	28	22.893	29.623
		24.105	30.549
Tekuće obaveze			
Tekuće obaveze za rezervisanja za sudske sporove	25	514	265
Tekući dio dugoročnih zajmova	28	6.731	6.862
Dobavljači	29	3.669	3.832
Ostale obaveze	30	2.991	2.559
Razgraničenja	31	254	213
		14.159	13.731
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL		206.497	199.738

Bilješke na stranicama od 11 - 53 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

	Upisani kapital BAM '000	Neregistrovan i kapital BAM '000	Zakonske rezerve BAM '000	Revalorizacijske rezerve BAM '000	Zadržane zarade BAM '000	Rezultat godine BAM '000	Total BAM '000
Stanje na dan 31. decembra 2021.	7.150	116.805	-	1.526	12.926	17.051	155.458
Transfer	-	-	17.051	-	-	(17.051)	-
Rezultat godine	-	-	-	-	-	12.775	12.775
Uplate vlasnika	112.697	(112.697)	-	-	-	-	-
Usklađivanje	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022.	119.847	4.108	17.051	1.526	12.926	12.775	168.233

Bilješke na stranicama od 11 - 53 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKOM TOKU

za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2022. godine

	Bilješka	2022 BAM '000	2021 BAM '000
Operativne aktivnosti			
Dobit / (Gubitak) za godinu		12.775	17.051
Usklađenja za:			
Amortizaciju		5.678	5.696
Povećanje umanjena finansijskih instrumenata		576	2.631
Smanjenje očekivanih kreditnih gubitaka		-	(9.463)
Kamata priznata u račun dobiti i gubitka		(1.032)	(1.166)
Gotovinski tok prije promjena radnog kapitala		17.997	14.749
Smanjenje/ (povećanje) zaliha		52	7
Smanjenje/ (povećanje) potraživanja od kupaca		(1.547)	776
Smanjenje/ (povećanje) ostale imovine		4.563	(3.332)
Smanjenje/ (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja		555	(1.728)
(Smanjenje) /povećanje obaveza prema dobavljačima		(163)	(445)
(Smanjenje)/povećanje ostalih obaveza		712	1.037
Smanjenje/ (povećanje) pasivnih vremenskih razgraničenja		41	368
Neto novac ostvaren iz / (korišten u) operativnim		22.210	11.432
Novčani tok iz investicijskih aktivnosti			
Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme		(281)	(398)
Dati zajmovi		(15.518)	(9.837)
Otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		(105)	790
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima		(15.904)	(9.445)
Novčani tok iz finansijskih aktivnosti			
Primici od kredita i pozajmica		-	2.414
Otplata kredita i pozajmica		(8.059)	(3.721)
Neto novac (korišten) / ostvaren iz finansijskih aktivnosti		(8.059)	(1.307)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih		(1.753)	680
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	22	3.724	3.044
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	22	1.971	3.724

Bilješke na stranicama od 11 - 53 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. OPĆE

a) Opće informacije

Magros-Veletrgovina d.d. Sarajevo (Društvo) osnovano je tokom 2004. godine. Adresa Društva je Vrbanja 1, Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Osnovna aktivnost je pružanje hotelskih usluge kroz Swisshotel i davanje u zakup poslovnih prostora u zgradi SCC.

Društvo je dana 14. marta 2022. godine, rješenjem o izmjenama podataka Općinskog Suda u Sarajevu broj 065-0-Reg-22-000806, izvršilo dokapitalizaciju u iznosu od BAM 112.697 hiljada emisijom dionica putem zatvorene ponude. Osnovni kapital Društva nakon dokapitalizacije iznosi BAM 119.847 hiljada. Kupci u emisiji su bili Al Shiddi Trading Co Ltd. i Al Shiddi International d.o.o.

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo ima 115 uposlenika (2021: 110 uposlenih).

b) Aktivnost

Osnovna aktivnost je pružanje hotelskih usluge kroz Swisshotel i davanje u zakup poslovnih prostora u zgradi SCC.

c) Uprava i ključno osoblje

Murad Abed, direktor bez ograničenja u obavljanju svih pojedinačnih poslova do visine od BAM 10.000 za svaki pojedinačni posao, a preko navedenog iznosa samo uz pismenu saglasnost predsjednika nadzornog odbora Društva, a u skladu sa Statutom Društva

d) Nadzorni odbor

Sulaiman Abdulah Mohamed Al Shiddi, predsjednik

Galal Diab, član

Murtaza Ghulam, član

Faisal Al Shiddi, član

Mohamed Hajee, član

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH STANDARDARDA

2.1 Novi i izmijenjeni MSFI koji su na snazi za tekuću godinu

Društvo je u tekućoj godini primijenilo niz izmjena i dopuna MSFI-jeva izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) koji su obavezni za godišnje periode koji počinju 01. januara 2022. godine ili nakon tog datuma. Usvajanje ovih izmjena i dopuna nije imalo utjecaj na objave niti je bilo efekata na finansijske izvještaje. Priroda i uticaj novih usvojenih standarda i izmjena i dopuna su opisani ispod:

Izmjene i dopune MSFI 3, Poslovne kombinacije

Društvo je prvi put u tekućoj godini usvojilo izmjene i dopune MSFI 3 Poslovne kombinacije. Izmjenama i dopunama se ažurira MSFI 3, Poslovne kombinacije tako da se referira na Konceptualni okvir za 2018. godinu umjesto na okvir iz 1989. godine. Također, MSFI 3 zahtjeva da, za obaveze u okviru MRS 37, Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina stjecatelj primjenjuje MRS 37 kako bi utvrdio postoji li na datum sticanja sadašnja obaveza kao rezultat prošlih događaja. Za pristojbe koje spadaju u okvir IFRIC 21 Pristojbe, stjecatelj primjenjuje IFRIC 21 kako bi utvrdio da li se do datuma sticanja dogodio događaj koji dovodi do obaveze plaćanja pristojbi.

Izmjene i dopune MRS 16, Nekretnine, postrojenja i oprema- Prihodi prije namjeravane upotrebe

Društvo je prvi put u tekućoj godini usvojilo izmjene i dopune MRS 16, Nekretnine, postrojenja i oprema. Izmjene i dopune zabranjuju odbijanje od troškova pojedinog dijela nekretnina, postrojenja i opreme bilo koji prihod od prodaje proizvoda proizvedenih prije nego što je ta imovina bila dostupna za upotrebu, odnosno dok se sredstvo ne dovede na mjesto i stanje za namjeravanu upotrebu. U skladu s tim, Društvo takav prihod od prodaje i povezane troškove priznaje u računu dobiti i gubitka. Društvo mjeri trošak tih stavki u skladu s MRS-om 2, Zalihe. Izmjene i dopune pojašnjavaju značenje "testiranja da li sredstvo funkcioniše ispravno". MRS 16 to sada specificira kao procjenu da li su tehničke i fizičke performanse sredstva takve da se može koristiti u proizvodnji ili isporuci dobara ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili u administrativne svrhe. Ukoliko nisu prikazani odvojeno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, u finansijskim izvještajima se trebaju objaviti iznosi prihoda i troškova uključenih u dobitak ili gubitak koji se odnose na proizvedene stavke koje nisu rezultat uobičajenih aktivnosti Društva i čije stavke u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti uključuju takve prihode i rashode. Izmjene i dopune primjenjuju se retrospektivno, ali samo na stavke nekretnina, postrojenja i opreme koje se dovedu na mjesto i stanje neophodno za namjeravanu upotrebu ili nakon početka najranijeg perioda prezentiranog u finansijskim izvještajima u kojima Društvo prvi put primjenjuje izmjene i dopune.

Izmjene i dopune MRS 37 Štetni ugovori- Troškovi ispunjenja ugovora

Društvo je prvi put u tekućoj godini usvojilo izmjene i dopune MRS-a 37, Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Izmjenama i dopunama se precizira da "troškovi ispunjenja" ugovora uključuju "troškove koji se direktno odnose na ugovor". Troškovi koji se direktno odnose na ugovor sastoje se i od dodatnih troškova ispunjavanja tog ugovora (npr. troškovi direktnog rada i materijala) i od raspodjele ostalih troškova koji se direktno odnose na ispunjavanje ugovora (npr. raspodjela troškova amortizacije za stavku nekretnina, postrojenja i opreme koja se koristi u ispunjavanju ugovora).

Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI-a za period 2018.-2020.

Društvo je prvi put u tekućoj godini usvojilo izmjene i dopune uključene u ciklus Godišnjih poboljšanja MSFI-ja za period 2018.-2020. Godišnja poboljšanja uključuju izmjene i dopune sljedeća četiri standarda:

MSFI 1, Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja

Izmjene i dopune olakšavaju ovisnom subjektu koji prvi put primjenjuje MSFI-jeve kasnije nego matično društvo zahtjeve vezane za kumulativne razlike iz preračunavanja stranih valuta. Kao rezultat izmjene, ako ovisni subjekt koji koristi izuzeće MSFI-a 1: D16 (a) može odabrati da mjeri kumulativne razlike iz preračunavanja stranih valuta za sva poslovanja u inostranstvu po knjigovodstvenoj vrijednosti koja bi bila uključena u konsolidirane finansijske izvještaje matičnog društva, na datum s kojim je matica prešla na MSFI-jeve, ako nisu napravljena nikakva usklađenja za postupke konsolidacije i za učinke poslovnog spajanja u kojem matično društvo stječe ovisni subjekt. Sličan izbor imaju i pridruženi subjekti odnosno subjekti iz zajedničkog pothvata koji koriste izuzeće MSFI-a 1: D16 (a).

MSFI 9, Finansijski instrumenti

Izmjene i dopune pojašnjavaju da u primjeni testa "10 procenata" za procjenu hoće li prestati priznavati finansijsku obavezu, Društvo uvrštava samo naknade koje su plaćene ili primljene između povjerioca i dužnika, uključujući naknade koje je povjerioc platio, odnosno primio u ime dužnika ili obrnuto.

MSFI 16, Najmovi

Izmjenama i dopunama se uklanja ilustracija nadoknade zakupa.

MRS 41, Poljoprivreda

Izmjenama I dopunama se uklanja zahtjev iz MRS-a 41 za društva, da isključe novčane tokove za oporezivanje prilikom mjerenja fer vrijednosti. Ovime se usklađuje mjerenje fer vrijednosti u MRS 41 sa zahtjevima MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti, kako bi se koristili interno konzistentni novčani tokovi I diskontne stope, te omogućava da se utvrdi da li će koristiti gotovinske tokove I diskontne stope prije oporezivanja ili nakon oporezivanja, za odgovarajuće mjerenje fer vrijednosti.

Usvajanje ovih izmjena I dopuna postojećih standarda I tumačenja nije dovelo do bilo kakvih promjena u računovodstvenim politikama Društva I nije bilo efekata na finansijske izvještaje Društva za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2022. godine kao rezultat primjene novih standarda I tumačenja.

2.2. Novi i revidirani MSFI u postupku izdavanja koji još nisu stupili na snagu

Standardi I tumačenja u postupku izdavanja koji još nisu stupili na snagu do datuma izdavanja finansijskih izvještaja Društva su objavljeni u nastavku. Društvo namjerava usvojiti ove stadarde kada stupe na snagu, ukoliko su primjenjivi.

MSFI 17, Ugovori o osiguranju

MSFI 17 utvrđuje principe za priznavanje, mjerenje, prezentaciju I objavljivanje ugovora o osiguranju I zamjenjuje MSFI 4 Ugovori o osiguranju. MSFI 17 daje opći model koji je modifikovan za ugovore o osiguranju sa karakteristikama direktnog učešća, opisan kao pristup varijabilne naknade. Opći model je pojednostavljen ako su ispunjeni određeni kriteriji mjerenjem obaveza za preostalo pokrivenje primjenom pristupa raspodjele premije. Opći model koristi trenutne pretpostavke za procjenu iznosa, vremena I neizvjesnosti budućih novčanih tokova I eksplicitno mjeri troškove te neizvjesnosti. Uzima u obzir tržišne kamatne stope I uticaj opcija I garancija osiguranika. U junu 2020. Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde je objavio izmjene I dopune MSFI 17 kako bi se pobrinuo za izazove u implementaciji koji su identificirani nakon objavljivanja MSFI 17. Izmjene I dopune odgađaju datum inicijalne primjene MSFI 17 (koji uključuje izmjene I dopune) na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 01. januara 2023. godine. Istovremeno, Odbor za Međunarodne računovodstvene akasrd je izdao produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9 (Izmjene MSFI 4) kojim se produžava fiksni datum isteka privremenog izuzeća od primjene MSFI 9 u MSFI 4 na godišnje izvještajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara. 2023. godine. U decembru 2021. godine, IASB je izdao Inicijalnu primjenu MSFI 17 I MSFI 9- Komparativni podaci (izmjene I dopune MSFI-ja 17) koji se odnose na implementaciju izazova identificiranih nakon objavljivanja MSFI 17. Izmjene I dopune se bave izmjenama u prezentaciji komparativnih podataka. MSFI 17 se primjenjuje retroaktivno osim ako je to praktično neizvodivo u tom slučaju se primjenjuje prilagođeni retroaktivni pristup ili pristup fer vrijednosti. Za potrebe prijelaznih zahtjeva datum prve primjene je početak onog godišnjeg obračunskog perioda u kom Društvo po prvi put primjenjuje MSFI 17, a datum prelaska na MSFI 17 je početak godišnjeg obračunskog perioda neposredno prije dana prve primjene ovog standarda.

Izmjene I dopune MSFI 10, Konsolidirani finansijski izvještaji I MRS 28, Ulaganja u pridružene subjekte I zajedničke poduhvate-Prodaja ili Doprinos imovine između investitora I njegovog suradnika ili Zajednički poduhvat

Izmjene MSFI 10 I MRS 28 bave se situacijama u kojima postoji prodaja ili doprinos imovine između investitora I njegovog saradnika ili zajednički poduhvat. Konkretno, izmjene I dopune navode da se dobiti ili gubici koji proizilaze iz gubitka kontrole nad podružnicom koja ne sadrži poslovanje u transakciji sa pridruženim društvom ili zajedničkim poduhvatom koji se obračunava metodom udjela, priznaju u dobiti matice ili gubitak samo do iznosa nepovezanih interesa investitora u tom pridruženom društvu ili zajedničkom poduhvatu. Slično tome, dobiti I gubici koji proizilaze iz ponovnog mjerenja ulaganja zadržanih u bilo kojem bivšem zavisnom preduzeću (koje je postalo pridruženo društvo ili zajednički poduhvat koji se obračunava primjenom metode udjela) na fer vrijednost se priznaju u dobiti ili gubitku bivšeg matičnog društva samo na stepen nepovezanih interesa investitora u novom pridruženom društvu ili zajedničkom poduhvatu. Datum stupanja na snagu izmjena I dopuna još nije određen od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde. Međutim, ranija primjena izmjena I dopuna je dopuštena.

Izmjene I dopune MRS 1, Prezentacija finansijskih izvještaja- Klasifikacija obaveza (dugoročne I kratkoročne)

Izmjene I dopune MRS 1, objavljene u January 2020. godine, imaju utjecaj samo na prezentaciju obaveza kao tekućih ili dugoročnih u izvještaju o finansijskom položaju, a ne na iznos ili vrijeme priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda ili informacija objavljenih o tim stavkama. Izmjene I dopune pojašnjavaju da se klasifikacija obaveza kao tekućih ili dugoročnih temelji na pravima koja postoje na kraju izvještajnog perioda, precizira se da na klasifikaciju ne utiču očekivanja o tome hoće li Društvo ostvariti svoje pravo na odgodu podmirenja obaveze, objašnjavaju da postoje prava ako se poštuju sporazumi na kraju izvještajnog perioda I uvode definiciju „podmirenja“ kako bi bilo jasno da se podmirenje odnosi na prijenos gotovine, vlasničkih instrumenata, druge imovine ili usluge. Izmjene I dopune primjenjuju se retrospektivno za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dopuštenu raniju primjenu.

Izmjene I dopune MRS-1, Prezentacija finansijskih izvještaja

Izmjene I dopune mijenjaju zahtjeve MRS-a 1 u pogledu objavljivanja računovodstvenih politika. Izmjene I dopune MRS-a 1 mijenjaju korištene pojmove, tj. umjesto “značajne računovodstvene politike” će se koristiti pojam “značajne informacije o računovodstvenoj politici”.

Informacije o računovodstvenoj politici su značajne ako se, kad se razmatraju zajedno s drugim informacijama uključenim u finansijske izvještaje Društva, može razumno očekivati da će utjecati na odluke koje primarni korisnici finansijskih izvještaja opće namjene donose na temelju tih finansijskih izvještaja. Također, izmijenjene su tačke MRS-a 1 koje propisuju da informacije o računovodstvenoj politici koje se odnose na beznačajne transakcije, druge događaje ili uvjete koji su beznačajni ne treba objavljivati. Informacije o računovodstvenoj politici ipak mogu biti značajne zbog prirode povezanih transakcija, drugih događaja ili uvjeta, čak I ako su iznosi beznačajni. Međutim, nisu sve informacije o računovodstvenoj politici koje se odnose na značajne transakcije, događaje ili uvjete same po sebi značajne. Također, Odbor je razvio smjernice I primjere kako bi objasnio I pokazao primjenu ‘processa materijalnosti u četiri koraka’ opisanog u MSFI Izjavama o praksi 2. Izmjene I dopune MRS-a 1 primjenjuju se prospektivno za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dopuštenu raniju primjenu.

Izmjene I dopune MRS-a 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena I greške – definicija računovodstvenih procjena

Izmjene I dopune mijenjaju pojmove “promjene računovodstvenih procjena” pojmom “računovodstvene procjene”. Prema novoj definiciji, računovodstvene procjene su “novčani iznosi u finansijskim izvještajima koji se ne mogu sa sigurnošću mjeriti”. Pojam promjene računovodstvenih procjena je izbrisan. Međutim, Odbor je zadržao akesr promjena računovodstvenih procjena u standardu uz sljedeća pojašnjenja:

- I. Promjena računovodstvene procjene koja je proizašla ili zbog novih informacija, novih događaja ili više iskustva se ne odnosi se na prethodna razdoblja i nije ispravak pogreške i
- II. Učinci promjene ulaznog podatka ili promjene tehnike mjerenja na računovodstvenu procjenu promjene su računovodstvenih procjena, osim ako proizlaze iz ispravka pogrešaka iz prethodnih razdoblja.

Izmjene i dopune primjenjuju se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine kao promjene računovodstvenih procjena i promjene računovodstvenih politika do kojih dođe na početku prvog godišnjeg izvještajnog razdoblja u kojem je primijenio te izmjene ili nakon tog datuma. Dopuštena je ranija primjena.

Izmjene i dopune MRS-a 12 Porez na dobit – Odgođena porezna imovina i odgođene porezne obaveze proizašle iz jedne transakcije

Izmjene i dopune uvode dodatna izuzeća od onih već predviđenih inicijalnim priznavanjem. Prema izmjenama i dopunama, Društvo ne primjenjuje početno izuzeće od priznavanja za transakcije koje dovode do jednakih oporezivih privremenih razlika i odbitnih privremenih razlika. U ovisnosti o zakonu o porezu na dobit koji se primjenjuje, jednake oporezive privremene razlike i odbitne privremene razlike mogu nastati prilikom početnog priznavanja imovine i obaveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i ne utječe ni na računovodstvenu dobit ni na oporezivu dobit. Na primjer, to može nastati prilikom priznavanja obaveze

po osnovu najma i imovine s pravom korištenja primjenom MSFI-ja 16 na datum početka najma. Izmjenama i dopunama MRS-a 12, od Društva se traži da prizna odgođenu poreznu imovinu i odgođenu poreznu obavezu s tim da podliježu kriterijima nadoknadivosti iz MRS-a 12. Izmjene i dopune se primjenjuju na transakcije koje su se desile na dan ili nakon početka najranijeg prethodnog perioda.

Osim toga, na početku najranijeg uporednog razdoblja Društvo treba priznati:

- Odgođenu poreznu imovinu (u visini za koju je vjerojatno da će oporeziva dobit za koju se odbitna privremena razlika može iskoristiti biti raspoloživa) i odgođenu poreznu obavezu za sve odbitne privremene razlike i oporezive privremene razlike povezane sa:
  - a) Imovinom sa pravom korištenja i obaveze po najmu
  - b) Stavljanje izvan pogona, obnova i slične obaveze i odgovarajući iznosi priznati kao dio troška povezane imovine
- Kumulativni efekat početne primjene izmjena i dopuna kao usklađivanja početnog stanja zadržane dobiti (ili druge komponente kapitala, prema potrebi) na taj datum.

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine. Dopuštena je ranija primjena.

Društvo je odabralo da ne usvoji ove standarde, poboljšanja i tumačenja prije njihovog obaveznog datuma stupanja na snagu. Društvo predviđa da primjena novih standarda, interpretacija i dopuna neće imati značajan efekat na finansijske izvještaje na datum inicijalne primjene. Ipak, Društvo nije u mogućnosti iz praktičnih razloga dati konačnu prosudbu mogućih budućih finansijskih efekata prije nego Uprava izvrši detaljna ispitivanja u godini prve primjene novih standarda, tumačenja i poboljšanja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") objavljenim od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde.

b) Osnova pripreme

Finansijski izvještaji iskazani su u službenoj valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilna marka (BAM), osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2022. godine pripremljeni su u skladu sa načelom historijskog troška, osim za nekretnina i finansijske instrumente koji se mjere po revaloriziranim iznosima ili fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog razdoblja, kako je objašnjeno u ispod navedenim računovodstvenim politikama. Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za robu i usluge. Fer vrijednost je cijena koja bi bila primljena za prodaju imovine ili plaćena za prijenos obaveze u redovnoj transakciji između sudionika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira je li ta cijena izravno utvrdiva ili procijenjena pomoću druge tehnike procjene. Procjenjujući fer vrijednost imovine ili obaveze, Društvo uzima u obzir karakteristike sredstva ili obaveze koje bi sudionici na tržištu uzeli u obzir prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za potrebe mjerenja i / ili objavljivanja u ovim konsolidiranim finansijskim izvještajima određuje se na navedenoj osnovi, osim za plaćanje transakcija temeljeno na dionicama koje su u djelokrugu MSFI 2, leasing poslovi u djelokrugu MSFI-ja 16 i mjerenja koje imaju neke sličnosti sa fer vrijednošću, ali nisu fer vrijednost, kao naprimjer neto utrživa vrijednost u skladu sa MRS 2 ili vrijednost u upotrebi u skladu sa MRS 36. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane, osim tamo gdje je drugačije napomenuto. Finansijski izvještaji su pripremljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti nesmetano da posluje u budućnosti.

c) Priznavanje prihoda

Društvo priznaje prihode u skladu s MSFI 15, Prihodi po ugovorima s kupcima, na sve ugovore s kupcima osim na ugovore o najmu iz djelokruga MRS-a 17 „Najmovi“, finansijske instrumente i druga ugovorna prava i ugovorne obaveze iz djelokruga MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MSFI 10 „Konsolidirani finansijski izvještaji“, MSFI 11 „Zajednički poslovi“, MRS-a 27 „Nekonsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima“, ugovori o osiguranju iz djelokruga MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i nenovčanu razmjenu među subjektima koji se bave istim djelatnostima, a s ciljem lakše prodaje postojećim odnosno potencijalnim kupcima.

Kada Ugovor s kupcem dijelom potpada pod MSFI 15, a dijelom je u djelokrug nekog drugog standarda vrijedi sljedeće:

- Ako drugi standard definira način na koji razdvojiti i prvi puta mjeriti jedan ili više dijelova ugovora, onda se prvo primjenjuju propisana pravila razdvajanja i mjerenja. Nakon toga se cijena transakcije umanjuje za iznose prvobitno mjerene prema drugim standardima.
- Ako ne postoji drugi standard s uputama o načinu razdvajanja i prvog mjerenja jednog ili više dijelova ugovora, primjenjuje se MSFI 15.

Društvo priznaje prihode na način koji odražava prijenos obećanih dobara odnosno usluga na kupca u iznosu koji odražava naknadu na koju očekuje da je ima pravo ostvariti u zamjenu za obećana dobra odnosno usluge. Društvo primjenjuje sljedeći model koji se sastoji od pet koraka:

- ustvrditi ugovor(e) s kupcem
- ustvrditi obavezu na činidbe iz ugovora
- odrediti cijenu transakcije
- cijenu transakcije razdijeliti na ugovorene obaveze na činidbu
- prihode priznati kada, odnosno kako subjekt ispunjava svoju obavezu na činidbu.

Identifikacija ugovora s kupcem

Društvo ugovor s kupcem tretira u sklopu MSFI 15 ako su ispunjeni **svi sljedeći uvjeti**:

- strane ugovora odobrile su ugovor;
- moguće je utvrditi prava i obaveze svake ugovorne strane u vezi s predmetnim dobrima odnosno uslugama;
- moguće je utvrditi uvjete i rokove plaćanja za dobra odnosno usluge koje se prijenose;
- ugovor je komercijalne naravi i
- vjerovatna je naplata naknade na koju subjekt ima pravo u zamjenu za isporuku predmetnih dobara odnosno usluga.

Ako neki ugovor s kupcem ne ispunjava sve prethodno navedene kriterije, subjekt nastavlja ponovno provjeravati ugovor kako bi utvrdio ispunjava li ugovor te kriterije u nekom kasnijem trenutku.

Identifikacija obaveza za činidbe iz ugovora

Na početku ugovora, Društvo procjenjuje obećana dobra odnosno usluge koje se obavezalo isporučiti te utvrđuje:

- jasno razgraničeno dobro ili uslugu, odnosno paket dobara odnosno usluga, ili
- nekoliko jasno razgraničenih dobara ili usluga koje su suštinski iste i s istim obrascem prijenosa na kupca.

Nekoliko različitih dobara ili usluga se prijenose na kupca istim obrascem, ako su zadovoljena oba sljedeća kriterija:

- svako jasno razgraničeno dobro ili usluga u nizu koju subjekt obećava uzastopno prenijeti na kupca bit će obaveza na činidbu koja će biti zadovoljena tijekom vremena (vidi dolje); i
- jedna metoda mjerenja izvršenja će se koristiti za mjerenje izvršenja obaveze na činidbu tog subjekta do potpunog zadovoljenja obaveze na činidbu koja se odnosi na prijenos svakog jasno razgraničenog dobra ili usluge u nizu na kupca.

Dobro, odnosno usluga, je jasno razgraničena ako su ispunjena oba sljedeća kriterija:

- kupac može ostvariti koristi od samog predmetnog dobra odnosno same predmetne usluge ili iz njihove povezanosti s drugim trenutno dostupnim resursima i
- obećanje subjekta da će predmetna dobra odnosno usluge prenijeti na kupca može se razgraničiti od drugih obećanja sadržanih u ugovoru.

Određivanje cijene transakcije

Cijena transakcije je iznos koji se očekuje da na njega Društvo ima pravo u zamjenu za prijenos predmetnih obećanih dobara ili usluga. U određivanju cijene transakcije, subjekt razmatra uobičajenu poslovnu praksu u prošlosti. Kod ugovora koji sadrži elemente varijabilne naknade, Društvo procjenjuje iznos varijabilnog dijela naknade na koji će imati pravo temeljem ugovora. Varijabilna naknada može proistći iz npr. popusta, količinskih popusta, povrata, nagradnih bodova, sniženih cijena, poticaja, bonusa po osnovi izvršenja, kazni ili sličnih stavki. Varijabilna naknada sadržana je i u eventualnom pravu subjekta na naknadu koje je uvjetovano nekim budućim događajem.

Postupak razdjeljivanja cijene transakcije na ugovorene obaveze na činidbu

Kod ugovora s više obaveza na činidbu, cijena transakcije raspoređuje se na ugovorene obaveze na činidbu prema njihovim relativnim pojedinačnim prodajnim cijenama. Ako pojedinačna prodajna cijena nije izravno vidljiva, Društvo vrši primjerene procjene. Svaki ukupni popust u odnosu na zbroj pojedinačnih prodajnih cijena dijeli se na predmetne obaveze na činidbu po osnovi relativne pojedinačne cijene. U određenim okolnostima takvu vrstu popusta može biti opravdano razdijeliti na neke, ali ne i na sve obaveze na činidbu. Kod avansnog plaćanja naknade ili naknade koja se plaća s vremenskim odmakom, subjekt razmatra sadrži li ugovor neki značajan finansijski aranžman i, ako da, uskladiti naknadu prema vremenskoj vrijednosti novca.

Priznavanje prihoda kako subjekt ispunjava svoju obavezu na činidbu

Prihod se priznaje prijenosom kontrole, bilo kroz vrijeme, bilo u određenom trenutku. Kontrola nad imovinom definirana je kao sposobnost upravljanja načinom korištenja i pribavljanja gotovo svih preostalih koristi od imovine, što uključuje i sposobnost sprječavanja drugih da upravljaju načinom njenog korištenja i pribavljaju koristi od imovine. Koristi koje se odnose na imovinu su potencijalni novčani priljevi koji se mogu posredno ili neposredno ostvariti i uključuju, ali nisu ograničeni na:

- korištenje imovine radi proizvodnje dobara ili pružanje usluga
- korištenje imovine radi povećanja vrijednosti ostale imovine
- korištenje imovine radi plaćanja obaveza ili smanjenja troškova
- prodaju ili razmjenu imovine
- davanje imovine u zalog za kredit i
- držanje imovine.

Društvo priznaje prihod kroz vrijeme ako je ispunjen jedan od sljedećih kriterija:

- kupac istovremeno prima i konzumira sve koristi koje mu subjekt omogućuje svojim činidbama,
- subjektova činidba stvara ili poboljšava imovinu koja je pod kontrolom kupca kako se imovina stvara, ili
- subjektovom činidbom ne stvara se imovina alternativne namjene za subjekta i subjekt ima zakonski provedivo pravo na plaćanje za do sada izvršene činidbe.

Kada Društvo ne ispunjava svoju činidbu kroz vrijeme, ispunjava ju u određenom trenutku. Stoga se prihod priznaje prijenosom kontrole u određenom trenutku. Faktori koji mogu ukazivati na trenutak prijenosa kontrole uključuju, ali nisu ograničeni na sljedeće:

- subjekt ima sadašnje pravo na plaćanje za predmetnu imovinu
- kupac ima pravno vlasništvo nad imovinom

- subjekt je prenio fizički posjed imovine,
- kupac nosi značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad imovinom i
- kupac je imovinu prihvatio.

Troškovi ugovora

Inkrementalni troškovi do sklapanja ugovora priznaju se kao imovina ako se očekuje povrat tih troškova. No, oni su ograničeni na one koji kod subjekta ne bi nastali da nije došlo do uspješnog sklapanja ugovora (npr. naknada za sklapanje posla plaćena posrednicima).

Troškovi nastali radi ispunjenja ugovora priznaju se kao imovina onda, i samo onda ako su ispunjeni svi sljedeći kriteriji:

- troškovi su izravno povezani s ugovorom (ili određenim predviđenim ugovorom)
- troškovima se stvaraju ili poboljšavaju resursi koje će subjekt koristiti u ispunjenju svojih obaveza na činiđu u budućnosti i
- očekuje se povrat troškova.

U takve se troškove ubrajaju troškovi kao što su troškovi direktnog rada, direktno utrošenih materijala te dio općih troškova koji se izravno odnosi na ugovor. Imovina priznata po osnovi troškova sklapanja ili ispunjenja ugovora amortizira se u skladu s načinom na koji se prijenose dobra odnosno usluge povezani s imovinom.

d) Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u BAM po kursu važećem na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u BAM na dan bilansa po kursu koji je važio na taj dan. Kursne razlike proizašle iz preračunavanja stranih sredstava plaćanja priznaju se u bilansu uspjeha. Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti vrednovane po fer vrijednosti preračunate su u konvertibilne marke po kursu važećem na dan određivanja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti iskazane po trošku nabave nisu preračunavane od dana transakcije. Kursevi važnijih valuta na kraju godine bili su kako slijedi:

31. decembra 2022.	EUR 1 = BAM 1,955830	USD 1 = BAM 1, 833705
31. decembra 2021.	EUR 1 = BAM 1,955830	USD 1 = BAM 1, 725631

e) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji su prihvatljivi za kapitalizaciju. Svi drugi troškovi posudbe terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

f) Oporezivanje

Društvo obračunava poreze u skladu s poreznim zakonima Federacije BiH. Porez na dobit obračunava se na osnovu oporezive dobiti, izračunate odbitkom od finansijskog rezultata određenih stavki prihoda i rashoda kao što je propisano zakonom Federacije BiH. Iznos poreza na dobit za godinu obuhvaća tekući porez na dobit i odgođeni porez.

Tekući porez

Tekući porez je iznos poreza na dobit za platiti/(vratiti) na oporezivu dobit za razdoblje. Oporeziva dobit se razlikuje od dobiti iskazane u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i troškova koje su oporezive ili neoporezive u drugim razdobljima i ne uključuje stavke koje nisu nikada oporezive ili neoporezive. Obaveza za tekući porez je izračunata koristeći porezne stope važeće na datum bilansa.

Odgođeni porez

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obaveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti aktive i pasive, koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja, i iznosa koji se koristi za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođenog poreza temelji se na pretpostavljenom načinu realizacije ili namire knjigovodstvene vrijednosti aktive i pasive po stopama važećim na dan bilansa. Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduća oporeziva dobit na teret koje se može iskoristiti neiskorišteni porezni gubitak, a odgođena porezna obaveza priznaje se za sve oporezive privremene razlike. Imovina i obaveze nisu priznate ako privremene razlike nastaju iz goodwilla ili iz početnog priznavanja (osim u poslovnim spajanjima) druge imovine i obaveze u transakcijama koje ne utječu na oporezivu ili računovodstvenu dobit. Odgođena porezna obaveza se priznaje za oporezive privremene razlike nastale u svezi s ulaganjima u podružnice, filijale i pridružena društva, te u zajedničke poduhvate, osim ako je

matrica u mogućnosti kontrolirati vrijeme ukidanja privremenih razlika i ako je vjerojatno da se privremene razlike neće ukinuti u predvidivoj budućnosti.

Odgođena porezna obaveza za odbitne privremene razlike koje proizlaze iz takvih ulaganja se priznaje do razmjera u kojem je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i da će privremene razlike biti ukinute u predvidivoj budućnosti. Odgođena porezna imovina preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje za iznos za koji više nije vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Mjerenje odgođenih poreznih obaveza i imovine odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji Društvo na datum bilansa očekuje, povrat ili podmirenje knjigovodstvenih iznosa imovine ili obaveza Društva. Tekuća porezna obaveza i imovina se mjeri iznosom za koji se očekuje da će se platiti (odnosno povratiti) od porezne vlasti, primjenjujući porezne stope koje su i porezne zakone koji su na snazi na datum bilansa.

Tekući i odgođeni porez za period

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala, ili gdje nastaje početnim priznavanjem poslovnog spajanja. U slučaju poslovnog spajanja, porezni efekat se uzima u obzir u izračunu goodwilla ili u određivanju viška stjecateljevog udjela u neto fer vrijednosti stečenikove prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obaveza iznad troška spajanja.

g) Troškovi penzionih naknada

Društvo nema druge penzione aranžmane osim onih u okviru državnog penzionog sistema Federacije Bosne i Hercegovine. Društvo je kao poslodavac dužno obračunavati i uplaćivati postotak iz tekuće bruto plaće zaposlenih u penziono osiguranje, a navedeni troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem zaposleni ostvare naknadu za rad. Društvo nema obaveza isplate penzije zaposlenima u budućnosti.

h) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se iskazuju po trošku nabave umanjenom za iznos amortizacije i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabave obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove izravno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali. Na svaki datum bilansa, Društvo preispituje knjigovodstvene iznose nekretnina, postrojenja i opreme, da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine.

Amortizacija se uključuje u bilans uspjeha prema linearnoj metodi kroz procijenjeni korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme.

Procijenjeni korisni vijek trajanja, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, sa uključenom promjenom očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi. Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine je kako slijedi:

Građevine	55 godina
Mašine i oprema	5-8 godina

Amortizacija se obračunava počevši od prvog dana slijedećeg mjeseca u kojem je materijalna imovina stavljena u uporabu. Imovina u posjedu temeljem finansijskog najma amortizira se u toku očekivanog vijeka upotrebe iste vlastite imovine ili razdoblja najma, ukoliko je kraće.

i) Nematerijalna imovina

Zasebno stečena nematerijalna imovina evidentirana je po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija nematerijalne imovine je obračunata po linearnoj metodi tokom njegovog procijenjenog vijeka trajanja. Procijenjeni korisni vijek trajanja i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, sa uključenom promjenom očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine je kako slijedi:

Softveri i licence	5 godina
--------------------	----------

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznati predmet nematerijalne imovine, kapitalizira se samo u slučaju kada dolazi do povećanja budućih ekonomskih koristi koje će dotjecati u Društvo. Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u razdoblju u kojem nastaje. Trošak redovitog održavanja izravno tereti dobit iz poslovanja. U

iznimnim slučajevima, trošak održavanja se kapitalizira, ako održavanje rezultira povećanjem kapaciteta ili značajnim poboljšanjem određene imovine.

j) Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju u izvještaju o finansijskom položaju kada Društvo postane strana ugovornih odredbi instrumenta. Finansijska sredstva i finansijske obaveze se inicijalno mjere po fer vrijednosti. Troškovi transakcije koji se mogu direktno pripisati stjecanju ili izdavanju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (osim finansijskih sredstava i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka) dodaju se ili odbijaju od fer vrijednosti finansijske imovine ili finansijskih obaveza, po potrebi, prilikom početnog priznavanja. Transakcijski troškovi koji se mogu direktno pripisati stjecanju finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se odmah u računu dobiti i gubitka.

Finansijska sredstva

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava redovnim putem priznaje se i prestaje priznavati na datum trgovanja. Redovne kupovine ili prodaje su kupovine ili prodaje finansijskih sredstava koja zahtijevaju isporuku sredstava u vremenski okvir utvrđen propisom ili konvencijom na tržištu. Sva priznata finansijska sredstva naknadno se u cijelosti mjere po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti, ovisno o klasifikaciji finansijske imovine.

Klasifikacija finansijskih sredstava

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po amortiziranom trošku:

- finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uslovi koji se odnose na specifičnu finansijsku imovine dovode do generiranja na tačno određene datume novčane tokove koji se isključivo odnose na otplate glavnog duga i kamate na preostali iznos glavnice.

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uvjete naknadno se mjere po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni prihod (FVTOCI):

- finansijsko sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj ostvariti novčane tokove od otplate glavnog duga i kamate i krajnje prodaje finansijskog sredstva; i
- ugovorni uvjeti finansijskog sredstva rezultiraju na tačno određene datume na novčanim tokovima koji su isključivo plaćanje glavnice i kamate na preostali iznos glavnice.

U pravilu, sva ostala finansijska imovina se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Osim navedenog, Društvo može izvršiti neopozivi izbor prilikom inicijalnog priznavanja finansijske imovine:

- Društvo može neopozivo izabrati da promjene fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnih papira priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti; i
- Društvo može neopozivo izabrati da dužničke instrumente koji zadovoljavaju kriterije amortizacijskog troška ili mjerenja po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit, priznaje kroz račun dobiti i gubitka ukoliko se na taj način eliminiira računovodstvena ne usklađenost.

(i) Metoda amortizovanog troška i efektivne kamate

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja amortizovanog troška dužničkog instrumenta i alokacije prihoda od kamata u relevantnom periodu. Za finansijska sredstva osim kupljenih ili nastalih kreditno umanjanih finansijskih sredstava (tj. sredstva koja su kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja), efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjene buduće novčane primitke isključujući očekivane kreditne gubitke, kroz očekivani vijek dužničkog instrumenta, ili, gdje je prikladno, kraći period, do bruto knjigovodstvene vrijednosti dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Za kupljenu ili tekuću finansijsku imovinu s oslabljenim kreditnim rejtingom, efektivna kamatna stopa usklađena sa kreditom se izračunava diskontovanjem procijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizirani trošak dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Amortizovana vrijednost finansijskog sredstva je iznos po kojem se finansijsko sredstvo mjeri prilikom početnog priznavanja umanjeno za otplate glavnice, plus kumulativna amortizacija korištenjem metode efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospjeća, prilagođenog za bilo koji gubitak ili dobitak. Prihodi od kamata se priznaju primjenom metode efektivne kamatne stope za dužničke instrumente koji se naknadno mjere po amortiziranom trošku i na FVTOCI. Za finansijsku imovinu, osim kupljene ili nastale kreditno umanjene finansijske imovine, prihodi od kamata se izračunavaju primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva, osim za finansijska sredstva koja su kasnije postala kreditno umanjena (vidi dole). Za finansijska sredstva koja

su kasnije postala kreditno umanjena, prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope na amortiziranu cijenu finansijskog sredstva.

Ako se, u narednim izvještajnim razdobljima, kreditni rizik na kreditno umanjenom finansijskom instrumentu poboljša tako da finansijsko sredstvo više nije kreditno umanjeno, prihod od kamata se priznaje primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva.

(ii) Dužnički instrumenti klasificirani kao FVTOCI (fer vrijednost na ostalu sveobuhvatnu dobit)

Korporativne obveznice Društva klasificiraju se kao FVTOCI. Korporativne obveznice početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove. Nakon toga, promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti tih korporativnih obveznica kao rezultat dobitaka i gubitaka od tečajnih razlika (vidi dole), dobitaka ili gubitaka od umanjenja vrijednosti (vidi dolje) i prihoda od kamata izračunatih primjenom metode efektivne kamatne stope (vidi (i) gore) priznaju se u računu dobiti i gubitka. Iznosi koji se priznaju u računu dobiti i gubitka jednaki su iznosima koji bi bili priznati u računu dobiti i gubitka ako bi se te korporativne obveznice mjerile po amortiziranom trošku. Sve ostale promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti tih korporativnih obaveznica priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumuliraju se u okviru rezerve za revalorizaciju ulaganja. Kada se korporativne obveznice prestaju priznavati, kumulativni dobitci ili gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se u dobit ili gubitak.

(iii) Dionički instrumenti određeni kao FVTOCI

Prilikom početnog priznavanja, Društvo može izvršiti neopozive izbore (na temelju instrumenta) za označivanje ulaganja u vlasničke instrumente kao u FVTOCI. Imenovanje na FVTOCI nije dopušteno ako se ulaganje u glavicu drži radi trgovanja ili ako je to potencijalna naknada koju priznati stjecatelj u poslovnoj kombinaciji.

Finansijsko sredstvo se drži radi trgovanja ako:

- stečeno je prvenstveno u svrhu prodaje u kratkom roku; ili
- pri početnom priznavanju dio je portfelja identificiranih finansijskih instrumenata kojima Društvo upravlja zajedno i ima dokaze o nedavnom stvarnom obrascu kratkoročnog ostvarivanja dobiti; ili
- je derivat (osim derivata koji je ugovor o finansijskom jamstvu ili određenog i učinkovitog instrumenta zaštite).

Ulaganja u vlasničke instrumente u FVTOCI početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove. Nakon toga, mjere se po fer vrijednosti s dobitcima i gubicima proizašlim iz promjena fer vrijednosti priznatim u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumuliranim u revalorizacijskoj rezervi ulaganja. Kumulativni dobitak ili gubitak se ne smije reklasificirati u dobit ili gubitak od otuđenja vlasničkih ulaganja, već se prenosi u zadržanu dobit. Dividende po tim ulaganjima u glavične instrumente priznaju se u računu dobiti i gubitka u skladu s MSFI 9, osim ako dividende jasno predstavljaju povrat troška ulaganja. Dividende su uključene u „finansijske prihode“ u računu dobiti i gubitka. Društvo je odredilo sva ulaganja u vlasničke instrumente koji se ne drže radi trgovanja kao u FVTOCI na početnu primjenu MSFI-ja 9.

(iv) Finansijska imovina kao FVTPL

Finansijska imovina koja ne udovoljava kriterijima za mjerenje po amortiziranom trošku ili FVTOCI mjeri se na dan bilanse.

Posebno:

- Ulaganja u vlasničke instrumente klasificiraju se kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, osim ako Društvo ne priznaje vlasničku glavicu koja se ne drži radi trgovanja niti potencijalna naknada koja proizlazi iz poslovnog spajanja kao u FVTOCI na
- početno priznavanje (vidi (iii) gore).
- Dužnički instrumenti koji ne udovoljavaju kriterijima amortiziranog troška ili FVTOCI kriterijima (vidi (i) i (ii) gore) klasificiraju se kao FVTPL. Nadalje, dužnički instrumenti koji ispunjavaju ili kriterij amortiziranog troška ili FVTOCI kriterije mogu se odrediti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nakon početnog priznavanja, ako takvo određivanje eliminira ili značajno smanjuje nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja (tzv. Računovodstvena ne usklađenost) koja bi nastala mjerenjem imovine ili obaveza ili priznavanje dobitaka i gubitaka na njima na različitim osnovama. Društvo nije odredilo niti jedan dužnički instrument po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Finansijska imovina po FVTPL mjeri se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja, pri čemu svi dobitci ili gubici po fer vrijednosti priznati u računu dobiti i gubitka u onoj mjeri u kojoj nisu dio određenog odnosa zaštite (vidi računovodstvenu politiku zaštite od rizika). Neto dobit ili gubitak priznat u računu dobiti i gubitka uključuje bilo koju dividendu ili kamatu zarađenu na finansijskoj imovini i uključen je u ostale dobitke i gubitke.

Pozitivne i negativne kursne razlike

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine koja je denominirana u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i preračunava po spot tečaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja.

Posebno:

- za finansijsku imovinu vrednovanu po amortiziranom trošku koja nije dio određenog odnosa zaštite, tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka u stavci „ostali dobiti i gubici“ (bilješka 11);
- za dužničke instrumente mjerene po FVTOCI koji nisu dio određenog odnosa zaštite, razmjene
- razlike po amortiziranom trošku dužničkog instrumenta priznaju se u računu dobiti i gubitka u okviru ostalih dobitaka i gubitaka.
- Ostale tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u revalorizacijskoj rezervi ulaganja;
- za finansijsku imovinu mjerenu po FVTPL, koja nije dio određenog odnosa zaštite, tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka u okviru 'ostalih dobitaka i gubitaka'; i
- za vlasničke instrumente mjerene po FVTOCI, tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u revalorizacijskoj rezervi ulaganja.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Društvo priznaje ispravak vrijednosti gubitka za očekivane kreditne gubitke od ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku ili prema FVTOCI, potraživanja od najma, potraživanja od kupaca i ugovorne imovine, kao i ugovore o finansijskim garancijama. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka ažurira se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja finansijskog instrumenta. Društvo uvijek priznaje vijek trajanja ECL-a za potraživanja od kupaca, ugovornu imovinu i potraživanja po najmu. Očekivani kreditni gubici po ovoj finansijskoj imovini procjenjuju se na temelju matrice rezerviranja na temelju historijskog iskustva kreditnog gubitka Društva, prilagođenog faktorima koji su specifični za dužnike, općim ekonomskim uvjetima i procjeni trenutnog i predviđenog smjera na datum izvještavanja, uključujući vremensku vrijednost novca gdje je to prikladno. Za sve ostale finansijske instrumente Društvo priznaje vijek trajanja ECL-a kada je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Međutim, ako se kreditni rizik na finansijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo mjeri gubitak za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnoj ECL-u. Životni ECL predstavlja očekivane kreditne gubitke koji će proizaći iz svih mogućih događaja neispunjavanja obaveza tijekom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta. Nasuprot tome, 12-mjesečni ECL predstavlja dio životnog vijeka ECL-a za koji se očekuje da će proizaći iz događaja nepodmirenja na finansijskom instrumentu koji su mogući u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvješćivanja.

(i) Značajno povećanje kreditnog rizika

U procjeni je li kreditni rizik na finansijskom instrumentu značajno povećan od početnog priznavanja, Društvo uspoređuje rizik nastanka nepodmirenja finansijskog instrumenta na datum izvještavanja s rizikom ne plaćanja finansijskog instrumenta na datum početnog priznavanja. Pri izradi ove procjene, Društvo razmatra i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i podržane, uključujući historijsko iskustvo i informacije o budućnosti koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora. Razmatrane informacije koje se odnose na budućnost uključuju buduće izgleda sektora u kojima posluju dužnici Društva, dobivene iz ekonomskih ekspertnih izvješća, finansijskih analitičara, vladinih tijela, relevantnih stručnih tijela i drugih sličnih organizacija, kao i razmatranja različitih vanjskih izvora stvarnih te predviđanje ekonomskih informacija koje se odnose na temeljne djelatnosti Društva. Konkretno, sljedeće procjene se uzimaju u obzir pri ocjenjivanju je li kreditni rizik značajno povećan od početnog priznavanja:

- stvarnog ili očekivanog značajnog pogoršanja vanjskog (ako postoji) ili internog kreditnog rejtinga finansijskog instrumenta;
- značajno pogoršanje pokazatelja vanjskog tržišta kreditnog rizika za određeni finansijski instrument, npr. značajno povećanje kreditnog raspona, cijene kreditnih zamjena za dužnika ili duljinu vremena ili opseg u kojem je fer vrijednost finansijske imovine bila manja od amortiziranog troška;
- postojeće ili prognozirane nepovoljne promjene u poslovnim, finansijskim ili ekonomskim uvjetima za koje se očekuje da će uzrokovati značajno smanjenje sposobnosti dužnika da ispunji svoje dužničke obaveze;
- stvarnom ili očekivanom značajnom pogoršanju rezultata poslovanja dužnika;
- značajno povećanje kreditnog rizika po drugim finansijskim instrumentima istog dužnika;
- stvarna ili očekivana značajna negativna promjena u regulatornom, ekonomskom ili tehnološkom okruženju dužnika koja rezultira značajnim smanjenjem sposobnosti dužnika da podmiri svoje dužničke obaveze.

Neovisno o ishodu gore navedene procjene, Društvo pretpostavlja da je kreditni rizik na finansijskoj imovini značajno povećan od početnog priznavanja kada su ugovorne uplate duže od 30 dana, osim ako Društvo ima razumne i podupiruće informacije koje pokazuju drugačije. Unatoč gore navedenom, Društvo pretpostavlja da se kreditni rizik na finansijskom instrumentu nije značajno povećao od početnog priznavanja ako se utvrdi da

finansijski instrument ima slab kreditni rizik na datum izvještavanja. Utvrđeno je da finansijski instrument ima nizak kreditni rizik ako:

1. Finansijski instrument ima nizak rizik ne plaćanja,
2. Dužnik ima snažnu sposobnost da kratkoročno ispunji svoje ugovorne obaveze za novčani tijek, i
3. Nepovoljne promjene u ekonomskim i poslovnim uvjetima na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispunji svoje ugovorne obaveze novčanog toka.

Društvo smatra da finansijska imovina ima nizak kreditni rizik kada sredstvo ima vanjski kreditni rejting "investicijskog razreda" u skladu s globalno razumljivom definicijom ili ako vanjski rejting nije dostupan, imovina ima interni rejting "obavljanje". Izvođenje znači da druga ugovorna strana ima jaku finansijsku poziciju i da nema dospjelih iznosa. Za ugovore o finansijskim jamstvima, datum kada Društvo postane strana u neopozivoj obavezi smatra se datumom početnog priznavanja u svrhu procjene finansijskog instrumenta radi umanjenja vrijednosti. U procjeni je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja ugovora o finansijskom jamstvu, Društvo razmatra promjene u riziku da određeni dužnik neće ispuniti ugovor. Društvo redovito prati učinkovitost kriterija kojima se utvrđuje je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i revidira ih kako bi se osiguralo da kriteriji mogu identificirati značajno povećanje kreditnog rizika prije nego što iznos postane dospio.

(ii) Definicija neispunjavanja obaveza

Društvo smatra sljedeće činjenice koje predstavljaju slučaj neispunjavanja obaveza za interne svrhe upravljanja kreditnim rizikom, budući da historijsko iskustvo pokazuje da finansijska imovina koja zadovoljava bilo koji od sljedećih kriterija općenito se ne može nadoknaditi:

- kada je dužnik prekršio finansijske klauzule; ili
- podaci koji su interno razvijeni ili dobiveni iz vanjskih izvora ukazuju na to da je malo vjerovatno da će dužnik isplatiti svoje vjerovnike, uključujući i Društvo, u cijelosti (bez uzimanja u obzir kolaterala koje posjeduje Društvo).

Bez obzira na gore navedenu analizu, Društvo smatra da je došlo do neispunjavanja obaveza kada je finansijska imovina dospjela više od 90 dana, osim ako Društvo ima razumne i potkrjepljive informacije koje pokazuju da je prikladniji kriterij zadanog kašnjenja.

(iii) Finansijska imovina umanjena za kreditna prava

Finansijska imovina je umanjena za kreditna prava ako je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te finansijske imovine. Dokaz da je finansijsko sredstvo kreditno umanjeno uključuje dostupne podatke o sljedećim događajima:

- (a) značajne finansijske poteškoće zajmodavca ili zajmoprimca;
- (b) kršenje ugovora, kao što je neispunjenje obaveza ili slučaj dospjeća (vidi (ii) gore);
- (c) zajmodavac(e) zajmoprimca, iz ekonomskih ili ugovornih razloga koji se odnose na finansijske poteškoće zajmoprimca, nakon što je zajmoprimcu odobrio koncesiju (e) koju zajmodavac (i) inače ne bi razmatrao;
- (d) postaje vjerovatnim da će zajmoprimac ući u stečaj ili u drugu finansijsku reorganizaciju; ili
- (e) nestanak aktivnog tržišta za tu finansijsku imovinu zbog finansijskih poteškoća.

(iv) Politika otpisa

Društvo otpisuje finansijsku imovinu kada postoje podaci koji ukazuju na to da je dužnik u ozbiljnim finansijskim poteškoćama i da nema realnih izgleda za povrat, npr. kada je dužnik stavljen pod likvidaciju ili je ušao u stečajni postupak, ili u slučaju potraživanja od kupaca, kada su iznosi dospjeli preko dvije godine, ovisno što se prije dogodi. Otpisana finansijska imovina i dalje može biti podvrgnuta aktivnostima izvršenja u okviru postupaka povrata od strane Društva, uzimajući u obzir pravne savjete gdje je to prikladno. Izvršeni povrati priznaju se u računu dobiti i gubitka.

(v) Mjerenje i priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka je funkcija vjerovatnosti neispunjavanja obaveza, gubitka u slučaju neispunjavanja obaveza (tj. Veličine gubitka ako postoji zadani status) i izloženosti u statusu neispunjavanja obaveza. Procjena vjerovatnosti neispunjavanja obaveza i gubitka zbog neispunjavanja obaveza temelji se na historijskim podacima prilagođenim naprijed navedenim informacijama. Što se tiče izloženosti s finansijskom imovinom u statusu neispunjavanja obaveza, to predstavlja bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine na datum izvještavanja; za ugovore o finansijskim jamstvima, izloženost uključuje iznos koji se povuče na datum izvještavanja, zajedno s eventualnim dodatnim iznosima za koje se očekuje da će biti povučeni u budućnosti prema zadanom datumu koji se određuje na temelju historijskog trenda, a razumijevanje Društva o specifičnim budućim potrebama finansiranja dužnika i druge relevantne informacije o budućnosti. Za finansijsku imovinu,

očekivani kreditni gubitak procjenjuje se kao razlika između svih ugovornih novčanih tokova koji dospijevaju Društvu u skladu s ugovorom i svih novčanih tokova koje Društvo očekuje primiti, diskontiranih po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi.

Za potraživanje po najmu, novčani tokovi koji se koriste za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka u skladu su s novčanim tokovima korištenim za mjerenje potraživanja po najmu u skladu s MRS-om 17 Najmovi. Za ugovor o finansijskom jamstvu, budući da je Društvo obavezno izvršiti plaćanje samo u slučaju neispunjavanja obaveza dužnika u skladu s uvjetima zajamčenog instrumenta, očekivani iznos gubitka je očekivano plaćanje za nadoknadu vlasniku kreditni gubitak koji snosi manje iznose koje Društvo očekuje od vlasnika, dužnika ili bilo koje druge strane.

Ako je Društvo izmjerilo ispravak vrijednosti gubitka za finansijski instrument u iznosu jednakom vijeku trajanja ECL-a u prethodnom izvještajnom razdoblju, ali na sadašnji datum izvještavanja utvrđuje da uvjeti za vijek trajanja ECL-a više nisu ispunjeni, Društvo mjeri gubitak na temelju gubitka na iznos jednak 12-mjesečnom ECL-u na trenutni datum izvještavanja, osim za imovinu za koju je korišten pojednostavljeni pristup. Društvo priznaje dobit ili gubitak od umanjenja vrijednosti u dobiti ili gubitku za sve finansijske instrumente s odgovarajućim usklađenjem njihove knjigovodstvene vrijednosti kroz račun rezerviranja za gubitke, osim za ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po FVTOCI, za koji se priznavanje gubitka priznaje u ostala sveobuhvatna dobit i akumulirana u revalorizacijskoj rezervi i ne umanjuje knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine u izvještaju o finansijskom položaju.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tijekove iste isteknu, ili kada prenesu finansijsku imovinu i bitno sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad imovinom na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenosi i ne zadržava suštinski sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i nastavlja kontrolirati prenesenu imovinu, Društvo priznaje svoj zadržani udjel u imovini i povezanu obavezu za iznose koje će možda morati platiti. Ako Društvo zadrži sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenom finansijskom imovinom, Društvo nastavlja priznavati finansijsku imovinu i priznaje posudbu za koju je dan kolateral, a koja je dobivena za primitke. Kod prestanka priznavanja finansijske imovine koja se vrednuje po amortiziranom trošku, razlika između knjigovodstvene vrijednosti i iznosa primljene naknade i potraživanja priznaje se u računu dobiti i gubitka. Nadalje, prilikom prestanka priznavanja ulaganja u dužnički instrument klasificiran kao FVTOCI, kumulativna dobit ili gubitak prethodno akumuliran u revalorizacijskoj rezervi ulaganja se reklasificira u dobit ili gubitak. Nasuprot tome, pri prestanku priznavanja ulaganja u vlasnički instrument koji je Društvo izabralo prilikom početnog priznavanja za mjerenje na FVTOCI, kumulativna dobit ili gubitak prethodno akumuliran u revalorizacijskoj rezervi ulaganja se ne reklasificira u dobit ili gubitak, već se prenosi u zadržanu dobit.

Finansijske obaveze i kapital

Klasifikacija kao dug ili kapital

Dužnički i vlasnički instrumenti klasificiraju se ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornih odredbi i definicijama finansijske obaveze i glavnčkog instrumenta.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji dokazuje preostali udio u imovini subjekta nakon odbitka svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti izdani od strane Društva priznaju se po primljenim prihodima, umanjenim za troškove izravnog izdavanja. Otkup vlastitih vlasničkih instrumenata Društva priznaje se i odbija izravno u kapitalu. Dobit ili gubitak se ne priznaje u računu dobiti i gubitka prilikom kupnje, prodaje, izdavanja ili poništavanja vlastitih instrumenata Društva.

Finansijske obaveze

Sve finansijske obaveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Međutim, finansijske obaveze nastale kada prijenos finansijske imovine ne ispunjava uvjete za prestanak priznavanja ili kada se primjenjuje pristup kontinuiranog sudjelovanja, te ugovori o finansijskim garancijama koje je izdalo Društvo, mjere se u skladu s posebnim računovodstvenim politikama navedenima u nastavku.

Finansijske obaveze po FVTPL

Finansijske obaveze se klasifikuju po FVTPL kada je finansijska obaveza (i) nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnoj kombinaciji, (ii) koja se drži radi trgovanja ili (iii) je određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Finansijska obaveza je klasifikovana kao držana radi trgovanja ako:

- je stečena prvenstveno u svrhu otkupa u kratkom roku; ili

- kod početnog priznavanja je dio portfelja identificiranih finansijskih instrumenata kojima Društvo upravlja zajedno i koji ima nedavno aktualni obrazac kratkoročnog ostvarivanja dobiti; ili
- je derivat, ili ugovor o finansijskoj garanciji ili efektivni instrument zaštite.

Finansijska obaveza, osim finansijske obaveze koja se drži radi trgovanja ili nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnoj kombinaciji, može se odrediti po FVTPL nakon početnog priznavanja ako:

- takva odredba eliminira ili značajno smanjuje nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja koja bi inače nastala; ili
- finansijska obaveza čini dio grupe finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza ili oboje, kojima se upravlja i njena uspješnost se procjenjuje na osnovu fer vrijednosti, u skladu sa dokumentiranom strategijom upravljanja rizicima a i informacije o grupiranju na toj osnovi se mogu obezbjediti interno; ili
- čini dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivata, a MSFI 9 dozvoljava da se cijeli kombinovani ugovor označi kao FVTPL.

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjere se po fer vrijednosti, pri čemu se svi dobiti ili gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka u onoj mjeri u kojoj nisu dio određenog odnosa zaštite. Neto dobit ili gubitak priznat u računu dobiti i gubitka uključuje bilo koju kamatu plaćenu na finansijsku obavezu i uključena je u stavku „ostali dobiti i gubici“ (bilješka 11) u računu dobiti i gubitka. Međutim, za finansijske obaveze koje su označene po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, iznos promjene fer vrijednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika te obaveze priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim u slučaju priznavanja učinaka promjene u kreditnom riziku obaveze u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti stvorile bi ili povećale računovodstvenu ne usklađenost u dobiti ili gubitku. Preostali iznos promjene fer vrijednosti obaveze priznaje se u računu dobiti i gubitka. Promjene u fer vrijednosti koje se mogu pripisati kreditnom riziku finansijske obaveze koje se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ne mogu se naknadno reklasificirati u dobit ili gubitak; umjesto toga, prenose se u zadržanu dobit nakon prestanka priznavanja finansijske obaveze. Dobici ili gubici od ugovora o finansijskim jamstvima koje je izdalo Društvo i koje je Društvo odredilo po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Finansijske obaveze mjerene naknadno po amortiziranom trošku

Finansijske obaveze koje nisu (i) nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnom spajanju, koje se drže radi trgovanja ili koje su označene po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske obaveze i raspoređivanja troška kamata tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja (uključujući sve naknade i bodove plaćene ili primljene koji čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i druge premije ili popuste) kroz očekivani vijek finansijske obaveze, ili (ako je prikladno) kraće razdoblje, na amortizirani trošak finansijske obaveze.

Obaveze po ugovorima o finansijskom jamstvu

Ugovor o finansijskom jamstvu je ugovor kojim se od izdavatelja zahtijeva da izvrši određena plaćanja kako bi se imatelju nadoknadio gubitak koji nastane zbog toga što određeni dužnik ne izvrši plaćanje u skladu s uvjetima dužničkog instrumenta. Obaveze po ugovorima o finansijskim jamstvima početno se mjere po njihovoj fer vrijednosti i, ako nisu definirane kao one iskazane po FVTPL

i ne proizlaze iz prijenosa imovine, mjere se naknadno na višem od:

- iznos ispravka gubitka utvrđenog u skladu s MSFI 9 (vidi gore navedenu finansijsku imovinu); i
- iznos priznat početno umanjen, prema potrebi, kumulativna amortizacija priznata u skladu s gore navedenim politikama priznavanja prihoda.

Pozitivne i negativne tečajne razlike

Za finansijske obaveze denominirane u stranoj valuti koje se vrednuju po amortiziranom trošku na kraju svakog izvještajnog razdoblja, dobiti i gubici od tečajnih razlika utvrđuju se na temelju amortiziranog troška instrumenata. Te pozitivne i negativne tečajne razlike priznaju se u dobit ili gubitak u okviru ostalih dobitaka i gubitaka (bilješka 11) za finansijske obaveze koje nisu dio određenog odnosa zaštite. Za one koji su određeni kao instrument zaštite za zaštitu valutnog rizika tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumuliraju se u zasebnoj komponenti glavnice. Fer vrijednost finansijskih obaveza denominiranih u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i preračunava se po spot tečaju na kraju izvještajnog razdoblja. Za finansijske obaveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, devizni dio čini dio dobitaka ili gubitaka od fer vrijednosti i priznaje se u računu dobiti i gubitka za finansijske obaveze koje nisu dio određenog odnosa zaštite od rizika.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Društvo prestaje priznavati finansijske obaveze kada i samo kada su obaveze podmirene, otkazane ili su istekle. Razlika između knjigovodstvenog iznosa finansijske obaveze koja se prestaje priznavati i plaćene naknade se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Kada Društvo razmjenjuje sa postojećim zajmodavcem jedan dužnički instrument u drugi sa bitno drugačijim uvjetima, takva razmjena se obračunava kao ukidanje izvorne finansijske obaveze i priznavanje nove finansijske obaveze. Slično tome, subjekt iskazuje značajnu promjenu uvjeta postojeće obaveze ili dijela iste kao prestanak prvobitne finansijske obaveze i priznavanje nove obaveze. Pretpostavlja se da su uvjeti bitno različiti ako je diskontirana sadašnja vrijednost novčanih tokova prema novim uvjetima, uključujući i bilo koje naknade plaćene bez ikakvih primljenih naknada i diskontiranih korištenjem izvorne efektivne stope, najmanje 10% različita od diskontirane sadašnje vrijednosti preostalih novčanih tokova izvorne finansijske obaveze. Ako izmjena nije značajna, razlika između:

- i. knjigovodstvenog iznosa obaveze prije izmjene; i
- ii. sadašnje vrijednosti novčanih tokova nakon izmjene treba biti priznata u dobiti ili gubitku kao dobit ili gubitak promjene u okviru ostalih dobitaka i gubitaka.

k) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome što je niže. Trošak obuhvata direktan materijal i, ako je primjenjivo, direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška. Neto vrijednost koja se može realizirati predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije. Sitan inventar se otpisuje pri stavljanju u upotrebu.

l) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti podrazumijevaju gotovinu u blagajni i novac na tekućim žiro računima. Knjigovodstvena vrijednost ove imovine odgovara njihovoj fer vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti za potrebe novčanog toka uključuju tekuće račune i depozitne račune sa originalnim dospeljećem do 3 mjeseca ili manje.

m) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u finansijske najmove kad god se gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prijenose na zajmoprimca tokom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Društvo kao korisnik finansijskog najma

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na datum stjecanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odgovarajuća obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu kao obaveza za finansijski najam. Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski troškovi direktno terete račun dobiti i gubitka, osim onih koji se izravno mogu pripisati kvalificiranom sredstvu, u kojem slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Društva vezano za troškove posudbe. Potencijalne najamnine teretit će troškove u razdobljima kada su nastale.

Društvo kao zakupac - ugovori o operativnom najmu izvan djelokruga MSFI 16

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова terete trošak najma na temelju linearne metode, osim ako ne postoji druga sistemska osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine. Potencijalne najamnine koje bi mogle nastati iz poslovnih najмова teretit će troškove u razdobljima kada su nastale. U slučaju da su primljeni poticaji za zakup za sklapanje operativnog najma, takvi se poticaji priznaju kao obaveza. Ukupna korist od poticaja priznaje se kao smanjivanje troškova najma, osim u slučaju kada je druga sistematična osnova reprezentativnija vremenskom obrascu u kojem se troše ekonomske koristi od zakupljene imovine.

Društvo kao najmoprimac - ugovori o operativnom najmu u okviru MSFI 16

Na početku sporazuma, subjekt treba procijeniti da li on predstavlja sporazum o najmu, odnosno da li sadrži elemente najma. Grupa priznaje imovinu s pravom korištenja i pripadajuću zakupninu u odnosu na sve aranžmane u kojima je zakupoprimac, osim kratkoročnih zakupa (definiranih kao najmovi s rokom najma od 12 mjeseci ili manje) i zakupa imovine male vrijednosti (poput tableta i ličnih računara, sitnog inventara i telefona). Za ove zakupe, Grupa priznaje zakupnine kao operativni trošak pravolinijski u toku trajanja najma, osim ako druga sistematična osnova nije reprezentativnija vremenskom obrascu u kojem se troše ekonomske koristi od zakupljene imovine. Na prvi dan trajanja najma, najmoprimac obavezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontuju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu ako je stopu lako utvrditi. U slučajevima kad tu kamatnu stopu nije moguće lako utvrditi,

najmoprimac primjenjuje inkrementalnu kamatnu stopu zaduženja. Plaćanja po osnovu najma uključena u mjerenje obaveze po osnovu najma na prvi dan njegovog trajanja obuhvataju sljedeća plaćanja za pravo korištenja predmetne imovine tokom trajanja najma koja nisu izmirena na prvi dan trajanja najma:

- fiksna plaćanja, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom;
- promjenjiva plaćanja koja zavise od određenog indeksa ili stope i koja su početno mjerena prema tom indeksu ili stopi na prvi dan trajanja najma.;
- iznose koji se očekuje da prispiju na plaćanje najmoprimcu u okviru garantovanog ostatka vrijednosti;
- cijenu korištenja opcije otkupa ukoliko postoji realna vjerovatnoća da će najmoprimac iskoristiti tu opciju.;
- kazne za raskid najma, ukoliko period trajanja najma pokazuje da je najmoprimac iskoristio tu opciju.

Obaveza o najmu iskazana odvojeno u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju. Obaveza zakupa se naknadno mjeri povećanjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzela u obzir kamata na obavezu po osnovu najma (primjenom metode efektivne kamatne stope) i smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti kako bi se uzela u obzir izvršena plaćanja po osnovu najma. Društvo preispituje obavezu zakupa (i vrši odgovarajuća usklađivanja) u sljedećim slučajevima:

- Trajanje zakupa se promijenilo ili je došlo do značajnog događaja ili promjena okolnosti koje rezultiraju promjenom procjene ostvarivanja opcije kupnje, u tom slučaju obaveza najma se preispituje diskontiranjem revidiranih plaćanja zakupa korištenjem revidirane diskontne stope.
- Plaćanja najma mijenjaju se zbog promjena indeksa ili stope ili promjene očekivane isplate ispod zajamčene preostale vrijednosti, u kojim slučajevima se obaveza zakupa preispituje diskontiranjem revidiranih plaćanja zakupa koristeći nepromijenjenu diskontnu stopu (osim ako promjene plaćanja zakupa nastanu zbog promjene promjenjive kamatne stope, u tom se slučaju koristi revidirana diskontna stopa).
- Ugovor o zakupu se modificira, a izmjena zakupa ne računa se kao zasebni najam, nego se obaveza najma ponovno mjeri na temelju roka najma modificiranog zakupa, diskontiranjem revidiranih plaćanja zakupa, korištenjem revidirane diskontne stope koja je na snazi na datum izmjene.

Društvo nije izvršilo takva prilagođavanja tokom prikazanih perioda. Imovina s pravom korištenja podrazumijeva početno mjerenje odgovarajuće obaveze zakupa, plaćanja zakupa izvršenih na dan prije ili prije početka trajanja najma, umanjeno za sve primljene poticaje za zakup i sve početne direktne troškove. Naknadno se mjeri po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja. Kad god Društvo ima obavezu demontaže i uklanjanja zakupljene imovine, obnavljanja lokacije na kojoj se nalazi ili vraćanja imovine u stanje koje zahtijeva ugovor o najmu, rezervisanje se priznaje i mjeri u skladu s MRS-om 37. Troškovi su uključeni u imovinu s pravom korištenja, u mjeri u kojoj se odnose na imovinu s pravom korištenja, osim ako su ti troškovi nastali za proizvodnju zaliha. Ukoliko se najmom prenosi vlasništvo nad imovinom na najmoprimca do kraja trajanja najma, odnosno ukoliko trošak te imovine s pravom korištenja ukazuje da će najmoprimac iskoristiti opciju otkupa, najmoprimac predmetnu imovinu amortizuje od prvog dana trajanja najma do kraja korisnog vijeka trajanja imovine. Amortizacija počinje na dan početka najma. Imovina s pravom korištenja predstavljena je odvojeno u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju. Najmoprimac primjenjuje MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine da bi utvrdio da li je došlo do umanjenja vrijednosti imovine s pravom korištenja, te obračunao sve eventualne prepoznate gubitke po tom osnovu. Promjenjive najamnine koje ne ovise o indeksu ili stopi nisu uključene u mjerenje obaveze za zakup i imovine s pravom korištenja. Povezane isplate priznaju se kao trošak u periodu u kojem se događaj desi ili stanje koje pokreće te isplate i uključuju se u stavku „Ostali troškovi“ u računu dobiti ili gubitka. Kao praktičnu pomoć, najmoprimac može odabrati, prema vrsti predmetne imovine, da ne odvaja komponente najma od onih koje ne čine najam i da umjesto toga svaku komponentu najma i sve eventualne sa njom povezane komponente koje nisu najam, obračunava kao jedinstvenu komponentu najma. Društvo nije koristilo ovu praktičnu pomoć. Kod sporazuma koji sadrže komponentu najma, te jednu ili više dodatnih komponenti koje predstavljaju, odnosno ne predstavljaju najam, najmoprimac raspoređuje naknadu predviđenu sporazumom na sve komponente najma na osnovu relativne samostalne cijene date komponente najma i ukupne samostalne cijene komponenti koje nisu najam.

Društvo kao davatelj najma

Naknade koje se naplaćuju od najmoprimaca u okviru finansijskih najмова priznate su kao potraživanja u iznosima koji su jednaki kao neto ulaganja u najmove. Priznavanje finansijskog prihoda temelji se na osnovici koja odražava konstantnu periodičnu stopu povrata na neto ulaganje najmodavca koje se odnosi na finansijski najam. Prihod od najma iz poslovnih najмова priznaje se ravnomjerno u prihod na temelju linearne metode tokom perioda najma.

n) Ulagачke nekretnine

Investiciona imovina je imovina koju posjeduje vlasnik kako bi ostvarila ekonomske koristi od iznajmljivanja i / ili povećala svoju tržišnu vrijednost. Investiciona imovina se početno mjeri po trošku uključujući početne troškove nastale sticanjem investicione imovine. Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine, Društvo primjenjuje metodu fer vrijednosti za mjerenje. Dobici i gubici koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak perioda u kojem su nastali.

o) Dugoročna imovina namijenjena za prodaju

Dugotrajna imovina klasificirana kao raspoloživa za prodaju mjeri se nižom vrijednosti od knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Dugotrajna imovina se klasificira kao namijenjena prodaji ako će se njihova knjigovodstvena vrijednost nadoknaditi transakcijom prodaje, a ne stalnom upotrebom. Ovaj se uvjet smatra ispunjenim samo kad je prodaja vrlo izvjesna i ako je imovina dostupna za trenutnu prodaju u sadašnjem stanju. Uprava mora biti posvećena prodaji, za koju se očekuje da će biti okončana u roku od jedne godine od dana klasifikacije.

p) Uporedni podaci

Tamo gdje je bilo potrebno, usporedni podaci su reklasificirani kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće finansijske godine i ostalim podacima. Neto rezultat ili ukupna aktiva i obaveze nisu bili podložni navedenim promjenama.

4. KRITIČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNA ISHODIŠTA PROCJENE NEIZVJESNOSTI

U primjeni računovodstvenih politika opisanih u bilješci 3, Uprava Društva radi prosudbe, procjene i pretpostavke o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obaveza, koji nisu lako dostupni iz drugih izvora. Procjene i pretpostavke temelje se na historijskim iskustvima i drugim faktorima koja se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procjena. Procjene i pretpostavke se pregledavaju redovno. Efekti promjene procjena se priznaju u razdoblju u kojem je promjena nastala ako se procjena odnosi samo na taj period ili u tekućem i budućem periodu ako procjena uključuje oba perioda.

Kritične prosudbe u primjeni računovodstvenih politika

U nastavku prezentiramo kritične prosudbe, osim onih koje uključuju procjene (vidi niže), koje je Uprava Društva ostvarila u procesu primjene računovodstvenih politika, a koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose priznate u finansijskim izvještajima.

Umanjenje zajmova i potraživanja

Uprava redovno pregledava stanja zajmova i potraživanja kako bi utvrdila da li postoje objektivni razlozi za njihovo umanje primjenjujući matricu rezerviranja za potraživanja od kupaca prilikom izračuna očekivanog kreditnog gubitka izvještajnog razdoblja. Društvo ima potraživanja za koja koristi metod temeljen na iskustvu za usklađivanje relevantnih informacija sa tekućim okolnostima kao i metod diskontovanih novčanih tijekova za procjenu umanjenja zajmova, ukoliko je potrebno.

Priznavanje prihoda i procjene vezane za trenutak ispunjenja obaveza za činidbe

Uprava Društva u svojim procjenama razmatra detaljne kriterije za priznavanje prihoda od prodaje u skladu sa MSFI 15 Ugovori sa kupcima, a naročito kada Društvo prijenosi na kupca značajne rizike i vlasništvo nad dobrima. Uprava Društva se slaže da su značajni rizici preneseni i prikladno priznati kao prihod u tekućoj godini.

Uprava redovno pregledava ugovorene garantne periode procjenjujući moguće rizike povezane sa isporučenim dobrima i moguće popravke u garantnom roku u skladu sa MRS 37. Rezervisanja, potencijalna imovina i obaveze. Rezervisanja se formiraju u vrijednosti koja odražava iskustvo na nivou subjekta u odnosu na ukupan obim isporuka sa ugovorenim garantnim rokom. U bilješci prihodi su opisani troškovi neophodni u tekućoj godini da bi se kompenzirali povrati isporučenih dobara značajnim kupcima. Ovi proizvodi su isporučeni kupcima krajem godine, a nedugo nakon toga su identificirani nedostaci od strane kupaca. Slijedom obavljenih pregovora i rasporeda popravki izvjesno je da će nastati troškovi za zamjene isporučenih proizvoda do kraja ugovora. Stoga Uprava razmatra da li je prikladno priznati prihode u tekućem periodu, a u skladu sa politikom Društva da priznaje prihode nakon isporuke dobara, ili kada je to prikladnije da odgodi priznavanje prihoda do završetka popravki ili zamjene neispravnih proizvoda. U korištenju prosudbi Uprava razmatra detaljne kriterije za priznavanje prihoda u skladu sa MFI 15 i kada je suštinski prenesena kontrola nad dobrima. U skladu sa detaljnim kriterijima koje je razmatrala Uprava, a koji se odnose na kvantifikaciju obaveze koju Društvo ima u pogledu zamjene ili opravke kao i u pogledu vremenski ograničenog perioda u kojem kupci mogu zahtijevati povrate ili zamjene isporučenih dobara, Uprava smatra da je prigodno priznati prihode jer je kontrola nad dobrima prenesena na kupce, a što proizilazi iz ograničene mogućnosti kupaca da zahtijevaju zamjenu ili izvrše povrat isporučenih dobara.

Procjena poslovnog modela držanja finansijskih instrumenata

Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine zavisi od od SPPI testa i testa poslovnog modela unutar kojeg se finansijska imovina drži. Društvo je odredilo poslovni model na nivou koji najbolje održava kako se upravlja grupom finansijske imovine s ciljem postizanja pojedinačnih poslovnih ciljeva. Ova procjena uključuje razmatranja svih relevantnih dokaza koji najbolje održavaju način na koji se vrijednost imovine mjeri i prati, kao i razmatranje onih rizika koji značajno utiču na vrijednost finansijske imovine.

U primjeni ovih prosudbi uzima se u obzir i način nagrađivanja odgovornih za upravljanje određenim portfeljom imovine. Društvo prati finansijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni dobitak ili gubitak kada se prestanak priznavanja vrši na datum koji prethodi datumu dospelja, pokušavajući razumjeti razloge za prijevremeno otuđenje imovine i da li su oni konzistentni sa ciljevima poslovnog modela zbog kojeg je imovina držana.

Praćenje je dio kontinuirane procjene da li je poslovni model finansijske imovine koju Društvo drži odgovarajući ili ukoliko nije odgovarajući da li su ispunjeni uvjeti promjene klasifikacije poslovnog modela prospektivnom primjenom. Nije bilo promjena u klasifikaciji poslovnog modela finansijskih instrumenata koji se drže na datum finansijskih izvještaja.

Povećanje kreditnog rizika

Kako je i objašnjeno u bilješci 3, očekivani kreditni gubici se mjere kao ispravka dvanaesto mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka za prvi stadij imovine ili u toku životnog vijeka finansijskog instrumenta za one koji pripadaju drugom ili trećem stadiju. Finansijska imovina prelazi u stadij dva kada je kreditni rizik značajno pojačan u odnosu na kreditni rizik koji je postao kod prvog priznavanja. MSFI 9 ne definira šta uključuje značajno povećani kreditni rizik. U procjeni da li je kreditni rizik imovine značajno povećan Društvo uzima u obzir

kvalitativne i kvantitativne dostupne informacije koje odražavaju budući očekivani rizik povezan sa finansijskim instrumentom.

Izračun umanjenja finansijskog instrumenta

Kada mjeri očekivani kreditni gubitak Društvo koristi razumne i argumentirane informacije koje se protežu u budućnost, a koje se baziraju na budućim kretanjima različitih ekonomskih parametara i kako navedeni parametri utiču jedni na druge. Gubitak zbog neuspjeha finansijskog instrumenta je procjena koja proizilazi iz vjerovatnoće neuspjeha i bazirana je na razlici ugovorenih gotovinskih tokova koje Društvo potražuje i onih koje Društvo u razumnoj mjeri očekuje da će biti realizirani uzimajući u obzir kolaterale i primljene garancije. Vjerovatnost neuspjeha čini najznačajniji parameter mjerenja očekivanog kreditnog gubitka u određenom vremenskom intervalu, a uključuje historijske podatke na kojima se bazira procjena, kao i očekivanja budućih uvjeta.

Rezervisanja za pravne sporove

Na svaki datum bilansa Društvo utvrđuje iznose pravnih tužbi koji nastaju kao posljedica redovitog poslovanja Društva. Društvo ne može kvantificirati rezultat i konačnu obavezu koja bi mogla nastati iz svih pravnih tužbi u kojima je Društvo uključeno kao tužena strana u sudskom postupku. Ova procjena je subjektivna po svojoj prirodi i uključuje neizvjesnosti i procjene Uprave kao i moguća rezervisanja.

Mjerenje net knjigovodstvene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum finansijske pozicije Društvo pregleda knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i oprema s ciljem da odredi da li postoje indicije da je njihova vrijednost umanjena u odnosu na nadoknadivu vrijednost.

Procjena fer vrijednosti

Društvo je usvojilo dodatak MSFI -u 7 za finansijske instrumente koji se u bilansu mjere po fer vrijednosti, što zahtijeva objavljivanje mjerenja fer vrijednosti po razinama u skladu sa sljedećom hijerarhijom:

- Kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obavezu.
- Inputi koji ne predstavljaju kotirane cijene, a radi se o vidljivim inputima za imovinu ili obavezu, bilo direktno (tj. kao cijene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cijena).
- Inputi za imovinu ili obavezu koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilansa. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem berze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, OTC derivativi) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene.

Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Specifične tehnike procjene koje se koriste za vrednovanje finansijskih instrumenata uključuju:

- Kotirane tržišne cijene ili kotacije brokera za slične instrumente.
- Ostale tehnike, kao što je analiza diskontiranog novčanog toka, koriste se za utvrđivanje fer vrijednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrijednost derivativnih finansijskih instrumenata i finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju utvrđuje se korištenjem specifičnih tehnika procjene.

5. Prihodi od prodaje

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Prihodi od zakupa	24.007	19.757
Prihodi od hotelskog smještaja	6.703	5.522
Restoranska usluge pružene u hotelskom poslovanju	1.062	800
Ostale hotelske usluge	609	519
	32.381	26.598

Vremenski okvir priznavanja prihoda može se prikazati kako slijedi:

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Prihodi priznati u trenutku pružanja usluga	32.381	19.757
Prihodi priznati kroz vrijeme	-	6.841
	32.381	26.598

Prema alokaciji cijene prihod se može prikazati kako slijedi:

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Izvršene činidbe	32.381	26.598
Ne izvršene činidbe	-	-
	32.381	26.598

6. Ostali operativni prihodi

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Prihod od ukidanja rezervisanja za buduće kreditne gubitke	-	9.463
Prihodi od subvencija	9	669
Prihod od odobrenja	62	9
Prihod od reklama	165	218
Prihod od otpisa obaveza	2	4
Višak	10	5
Prihod od naplate štete od osiguranja	28	28
Prihodi ranijih godina	13	83
Ostali prihodi	76	28
	365	10.507

7. Materijal, energija i gorivo

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Nabavna vrijednost prodate robe	30	0
Troškovi materijala	840	689
Trošak goriva	27	22
Sitan inventar i rezervni dijelovi	111	0
Energija i plin	2.753	2.503
	3.761	3.214

8. Troškovi zaposlenih

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Bruto plate	2.858	2.557
Topli obrok i prevoz	385	339
Ostale isplate zaposlenicima	372	349
Službena putovanja	-	-
	3.615	3.245

Na dan 31. decembra 2022. godine broj zaposlenih je 115 (2021: 110).

9. Troškovi usluga

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Ugovori o djelu	313	488
Usluge transporta	59	17
Usluge tekućeg održavanja	1.281	1.197
Troškovi zakupa	58	77
Usluge reklame i oglašavanja	350	444
Troškovi komunalija	602	545
Troškovi reprezentacije	75	143
Troškovi posredovanja	492	397
Troškovi osiguranja	37	35
Bankarske usluge	121	89
Računovodstvene i administrativne usluge za hotel	-	39
Konsultantske i pravne usluge	163	74
Ostale usluge	369	326
	3.920	3.871

10. Administrativni troškovi

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Troškovi prethodnih godina	24	13
Porezi, takse i članarine	306	237
Umanjenje potraživanja od kupaca i datih zajmova	606	2.631
Licence Accor	441	390
Manjkovi i otuđenja	1	1
Rezervisanja za sudske sporove	249	202
Prefakturisani troškovi smještaja	389	263
Donacije	142	62
Ostali troškovi	287	290
	2.445	4.089

11. Finansijski prihodi/(rashodi), neto

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Kamate	2.234	1.922
<i>Finansijski prihodi</i>	<u>2.234</u>	<u>1.922</u>
Trošak kamata	(1.198)	(754)
Ostali finansijski rashodi	(4)	(1)
<i>Finansijski rashodi</i>	<u>(1.202)</u>	<u>(755)</u>
Neto dobici/(gubici)	1.032	1.167

12. Porez na dobit

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Dobit prije poreza	14.359	18.157
Porezni efekat transfernih cijena	-	-
Porezno ne priznat rashodi prethodnih godina neoporezivi u tekućoj godini	(2.507)	(12.307)
Porezno ne priznati rashodi tekuće godine	1.368	2.618
Stopa poreza na dobit	10%	10%
Oporeziva dobit	13.220	8.468
Porezne olakšice	(220)	(252)
Gubitak za prenos	-	-
Gubici za prenos koji ističu u tekućoj godini	-	-
Oporeziva dobit nakon olakšica	13.000	8.216
Porez na dobit za godinu	1.300	822
Efektivna stopa poreza na dobit	9,05%	5,03%

Na dan 31. decembra 2022. godine i 31. decembra 2021. godine društvo nema akumuliranih gubitaka koji se mogu prenositi u narednih pet godina u skladu sa Zakonom o porezu na dobit FBiH.

13.Dobit/(gubitak) po dionici

	2022. BAM' 000	2021. BAM' 000
Neto dobit / (gubitak)	12.775	17.051
Prosječno ponderisane broj redovnih dionica	71.501	71.501
Osnovna i razvodnjena dobit / (gubitak) po dionici	179	238

14. Nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema

Kretanje na pozicijama nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme za godinu koja je završila dana 31. decembra 2022. godine je bila kako slijedi:

Opis	Zemljište i građevine	Postrojenja i oprema	Investicijske nekretnine	Investicije u toku	Transportna sredstva	Avansi	Prava nad zemljištem	Nematerijalna imovina	Ukupno
	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000
<i>Trošak sticanja</i>									
Na dan 1. januara 2022.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
godine	60.471	9.241	88.546	-	564	2.185	884	17	161.908
Povećanja	-	-	-	277	-	3	-	1	281
Transfer	9	24	110	(143)	-	-	-	-	-
Reklasifikacije na tekuću imovinu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(105)	-	-	-	(105)
Na dan 31. decembra 2022. godine	60.480	9.265	88.656	134	459	2.188	884	18	162.084
<i>Ispravka vrijednosti</i>									
Na dan 1. januara 2022.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
godine	8.018	4.337	18.380	-	244	2.181	-	16	33.176
Amortizacija za godinu	1.669	1.298	2.644	-	66	-	-	1	5.678
Otuđenja	-	-	-	-	(105)	-	-	-	(105)
Na dan 31. decembra 2022. godine	9.687	5.635	21.024	-	205	2.181	-	17	38.749
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>									
Na dan 1. januara 2022.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
godine	52.453	4.904	70.166	-	320	4	884	-	128.732
Na dan 31. decembra 2022. godine	50.793	3.630	67.632	134	254	7	884	1	123.335

Nekretnine u vlasništvu Društva predmet su zaloga u korist UniCredit Banka d.d. Mostar. Procijenjena tržišna vrijednost nekretnina je BAM 187.760 hiljada.

15. Dugoročni zajmovi

	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
	BAM' 000	BAM' 000
Dugoročne pozajmice		
ANNAS d.o.o.	-	-
Al-Shiddi International d.o.o.	38.932	-
Fly Bosnia d.o.o. Sarajevo	23	-
Grand Hotel Bristol d.o.o. Sarajevo	990	-
MHTTP d.d. Sarajevo	-	-
Shad Invest d.o.o. Sarajevo	26.067	-
SRE d.o.o. Sarajevo	1.870	-
Employees	2	-
	67.884	-
Kratkoročne pozajmice		
ANNAS d.o.o.	7	7
Al-Shiddi International d.o.o.	-	34.281
Fly Bosnia d.o.o. Sarajevo	-	8.448
Grand Hotel Bristol d.o.o. Sarajevo	-	6.059
MHTTP d.d. Sarajevo	113	73
Shad Invest d.o.o. Sarajevo	-	3.131
SRE d.o.o. Sarajevo	-	486
Employees	-	2
	68.004	52.487
Očekivani kreditni gubici	(866)	(648)
Obračunate kamate	4.153	1.920
	71.291	53.759

Kretanje umanjeња za date pozajmice je bilo kako slijedi:

	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
	BAM' 000	BAM' 000
Na dan 01. januara	648	10.111
Umanjenje u tekućoj godini	218	-
Ukidanje rezervisanja za buduće kreditne gubitke	-	(9.463)
Naplećni umanjeni iznosi	-	-
Na dan 31. decembra	866	648

Kretanje datih zajmova je bilo kako slijedi:

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Kretanje dugoročnih zajmova		
Na dan 01. januara	-	-
Dati zajmovi	16.166	-
Kamata za 2022. godinu	2.232	-
Ukidanje rezervisanja za buduće kreditne gubitke	-	-
Umanjenje po MSFI 9	(866)	-
Reklasifikacija sa kratkoročnih na dugoročne pozajmice	53.639	-
Naplaćene pozajmice	-	-
Stanje na dan 31. decembra	71.171	-
Kretanje kratkoročnih zajmova		
Na dan 01. januara	53.759	37.980
Dati zajmovi	-	9.837
Kamata za 2022. godinu	-	1.920
Ukidanje rezervisanja za buduće kreditne gubitke	-	9.463
Umanjenje po MSFI 9	-	-
Reklasifikacija sa kratkoročnih na dugoročne pozajmice	(53.639)	-
Naplaćene pozajmice	-	(5.441)
Stanje na dan 31. decembra	120	53.759
	71.291	53.759

Dana 23. juna 2022. godine Društvo je potpisalo sporazume sa povezanim licima Al Shiddi International d.o.o. Sarajevo, Grand Hotel Bristol d.o.o., SRE d.o.o., FlyBosnia d.o.o. i Shad Invest d.o.o., kojim se reguliraju uvjeti povrata odobrenih pozajmica i instrumenti osiguranja povrata pozajmica ukupnog bruto knjigovodstvenog iznosa od BAM 71.291 hiljada, sa uračunatom kamatom u iznosu od BAM 4.153 hiljada koja ulazi u vrijednost osiguranja, umanjenog za procjenjene očekivane kreditne gubitke u iznosu od BAM 866 hiljada. Upis kolaterala je obezbijeđen upisom hipoteke nad nepokretnostima u vlasništvu povezanih lica procjenjene tržišne vrijednosti od BAM 29.056 miliona, za povezana lica koja imaju nekretnine u svom vlasništvu. Za povezana lica koja nemaju nekretnine u svom vlasništvu, pozajmice su osigurane nekretninama povezanog lica Shad Invest d.o.o. čija knjigovodstvena i tržišna vrijednost nekretnina značajno premašuje iznose potraživanja. Pozajmice prema društvu Al Shiddi Interantional d.o.o. su obezbjeđene založnim pravom na 6.814 dionica Magros Veletrgovine d.d. nominalne vrijednosti u iznosu od BAM 100. Upisi kolaterala nad dionicama u vlasništvu AlShiddi International d.o.o. Sarajevo su obezbjeđeni izvršnom izjavom povezanih lica koja vrijede do upisa hipoteka. U nastavku dajemo pregled datih pozajmica prema povezanim licima sa opisom obezbjeđenih kolaterala:

SUBJEKT:	Bruto knjigovodstvena vrijednost pozajmica na dan 31.12.2022. bez kamata BAM' 000	Upisani kolateral
AlShiddi International d.o.o.	38.932	Pozajmica obezbjeđena založnim pravom na 6.814 dionica društva Magros Veletrgovina d.d. nominalne vrijednosti u iznosu od BAM 100. Procjenjena tržišna vrijednost kolaterala je BAM 140,824 miliona. Procjenu za potrebe ovog ugovorog aranžmana uradila gđa Mahira Mešić.
Grand Hotel Bristol d.o.o.	990	Zajmoprimac posjeduje imovinu u svom vlasništvu, ali i ugovor o preuzimanju duga od strane Shad Invest d.o.o koji je dao hipoteku procijenjene vrijednosti BAM 29,056 miliona na ime obezbjeđenja plaćanja. Imovina je pobrojana u ugovoru o zasnivanju hipoteke. Procjenu za potrebe ovog ugovornog aranžmana uradio g. Armin Đozić.

SRE d.o.o.	1.870	Zajmoprimac posjeduje imovinu u svom vlasništvu. Pozajmica obezbijedena založnim pravom na nepokretnostima procijenjene vrijednosti BAM 3,072 miliona. Imovina je pobrojana u ugovoru o zasnivanju hipoteke. Procjenu za potrebe ovog ugovornog aranžmana uradio g. Armin Đozić.
Fly Bosnia d.o.o.	23	Zajmoprimac nema u svom vlasništvu imovinu, ali postoji ugovor o preuzimanju duga od strane Shad Invest d.o.o koji je dao hipoteku procijenjene vrijednosti BAM 30,002. miliona na ime obezbjeđenja plaćanja. Imovina je pobrojana u ugovoru o zasnivanju hipoteke. Procjenu za potrebe ovog ugovornog aranžmana uradio g. Armin Đozić.
Shad Invest d.o.o.	26.067	Pozajmica obezbijedena založnim pravom na nepokretnostima procijenjene vrijednosti BAM 30,002 miliona. Imovina je pobrojana u ugovoru o zasnivanju hipoteke. Procjenu za potrebe ovog ugovornog aranžmana uradio g. Armin Đozić.
MHTTP Bristol d.d.	113	Nije bilo promjena ugovora
ANAS d.o.o.	7	Nije bilo promjena ugovora
UKUPNO	68.002	

Društvo je dana 22. juna 2022. godine raskinulo ugovore o pozajmicama i dana 23. juna 2022. godine potpisalo je nove ugovore o pozajmicama ukupne vrijednosti BAM 63.275 hiljada sa previđenom kamatnom stopom od 3,71% godišnje na period otplate od 5. godina.

Obaveze za pozajmice društava Grand Hotel Bristol d.o.o. Sarajevo i FlyBosnia d.o.o. Sarajevo su preuzete dana 22. juna 2022. godine od strane Shad Invest d.o.o. koji u svom vlasništvu ima nepokretnosti čija tržišna vrijednost značajno premašuje izloženost Društva po osnovu rizika naplate pozajmica.

Pregled datih pozajmica bez kamata sa komplementarnim očekivanim kreditnim gubitcima na dan 31. decembra 2022. godine i na dan 31. decembra 2021. godine prikazan je kako slijedi:

	Pozajmica na dan 31. decembra 2021.	Očekivani kreditni gubici na dan 31. decembra 2021.	Pozajmica na dan 31. decembra 2022.	Očekivani kreditni gubici dana 31.decembra 2022.
	BAM'000	BAM'000	BAM'000	BAM'000
Al Shiddi international d.o.o.	34.281	166	38.932	4
Fly Bosnia d.o.o.	8.448	225	23	31
Grand hotel Bristol d.o.o.	6.059	121	990	115
MHTTP Bristol d.d.	73	35	113	87
Shad Invest d.o.o.	3.131	70	26.067	620
SRE d.o.o.	486	28	1870	5
A.N.A.S d.o.o.	7	3	7	4
	52.485	648	68.002	866

Ukupna vrijednost datih pozajmica bez obračunatih kamata za 2022. godinu je BAM 68.002 hiljada (BAM 71.291 hiljada sa kamatama), a tržišna vrijednost obezbjeđenja plaćanja iznose BAM 173.899 hiljada. Iznos priznatih očekivanih kreditnih gubitaka od BAM 866 hiljada odražava rizik promjene tržišnih kretanja cijena nepokretnosti u odnosu na datum procjene kao i rizik fluktuacija na tržištima kapitala.

16. Dugoročna imovina

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Depoziti	3	3
	<u>3</u>	<u>3</u>

Kao sredstvo osiguranje plaćanje dobavljačima za gorivo i material Društvo je dalo depozite. Ketanje depozita na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine je bilo kako slijedi:

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Na dan 01. januara	3	3
Plaćeno u tekućoj godini	-	-
Vraćena sredstva	-	-
Na dan 31. decembra	3	3
<i>Dospjeva u roku od 12 mjeseci</i>	-	-
<i>Dospjeva nakon 12 mjeseci</i>	3	3

Stanja plaćenih depozita na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine je bio kako slijedi:

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Penny Plus d.o.o. Sarajevo	1	1
Energopetrol d.d. Sarajevo	2	2
	<u>3</u>	<u>3</u>

17. Zalihe

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Sitan inventar	167	168
Roba	70	121
	<u>237</u>	<u>289</u>

18. Imovina koja se drži za prodaju

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Oprema koja se drži za prodaju	79	97
Umanjenje opreme koja se drži za prodaju	-	(18)
	<u>79</u>	<u>79</u>

19. Kupci

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Kupci u zemlji	6.449	3.708
Kupci u inostranstvu	163	3
Kupci povezana lica	2.541	3.537
Umanjenja za očekivane kreditne gubitke	(4.264)	(3.906)
	4.889	3.342

Kretanje umanjena za očekivane kreditne gubitke je bilo kako slijedi:

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Na dan 01. januara	3.906	1.275
Umanjenje za godinu	358	2.631
Naplaćeni umanjeni iznosi	-	-
Na dan 31. decembra	4.264	3.906

20. Ostala imovina

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Potraživanja po bankovnim karticama	-	176
Dati avansi	33	4.684
Potraživanja od zaposlenih	18	14
Potraživanja od vlasnika	9	9
Potraživanja za akontacije poreza na dobit	610	350
	670	5.233

21. Razgraničenja

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Obračunati prihod	161	385
Unaprijed plaćeni troškovi	103	88
Diskontovane kamate za nabavke imovine na odgođeno plaćanje	1.837	1.783
Ostala razgraničenja- Inditex BiH	1.921	2.320
	4.022	4.576

Pregled kratkoročnih i dugoročnih razgraničenja je prikazan kako slijedi:

	Dugoročni dio		Tekući dio	
	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000
Diskontovane kamate za nabavke na odgodu	1.680	1.605	157	178
Ostala razgraničenja – Inditex BiH	1.325	1.557	596	764
	3.005	3.162	753	942

22. Novac i novčani ekvivalenti

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
BAM žiro račun	1.826	3.592
Žiro račun u stranim valutama	55	96
Blagajna	90	36
	1.971	3.724

Društvo ima otvorene račune kod UniCredit Banka d.d. Mostar, ASA Banka d.d. Sarajevo, Turkish Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo, Raiffiesen Bank d.d. Sarajevo, Addiko Bank d.d. Sarajevo i Sber Bank BH d.d. Sarajevo u domaćoj i stranim valutama.

23. Upisani kapital

	31. decembra 2022. BAM '000	%	31. decembra 2021. BAM '000	%
Upisani kapital	119.847	100	7.150	100
	119.847	100	7.150	100

Društvo je dana 14. marta 2022. godine, rješenjem o izmjenama podataka Općinskog Suda u Sarajevu broj 065-0-Reg-22-000806, izvršilo dokapitalizaciju u iznosu od BAM 112.697 hiljada emisijom dionica putem zatvorene ponude. Osnovni kapital Društva nakon dokapitalizacije iznosi BAM 119.847 hiljada

Na dan 31. decembra 2022. godine i na dan 31. decembra 2021. godine vlasnička struktura je kako slijedi:

	31. decembra 2021.		31. decembra 2020.	
	BAM '000	%	BAM '000	%
Al-Shiddi Trading Co. Ltd.	29.614	24,71%	5.933	82,98%
Al-Shiddi International d.o.o.				
Sarajevo	89.777	74,91%	681	9,53%
Esad Šabanadžović	-	0,73%	52	0,73%
Aida Omerović	-	0,73%	52	0,73%
Esad Čolaković	-	0,72%	52	0,72%
Dževdet Delalić	-	0,18%	13	0,18%
Ana Baltić	-	0,18%	13	0,18%
Merzluk Omić	-	0,17%	12	0,00%
Nedžad Delalić	-	0,14%	10	0,14%
Enisa Omeragić	-	0,09%	6	0,09%
Omer Popovac	-	0,00%	0	0,08%
Other	456	0,38%	325	4,64%
	119.847	100,00%	7.150	100,00%

24. Dugoročna razgraničenja

	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
	BAM' 000	BAM' 000
Odloženi prihodi	8	8
	8	8

25. Rezervisanja za sudske sporove

	Kratkoročni dio		Dugoročni dio	
	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000
Rezervisanja za sudske sporove	514	265	36	36
	514	265	36	36

Kretanje rezervisanja za sudske sporovi je kako slijedi:

	31. decembra 2022.	31. decembra 2021.
	BAM' 000	BAM' 000
Na dan 01. januara	301	99
Neto povećanje	249	202
Smanjenje temeljeno na ispatama	-	-
Na dan 31. decembra	550	301

26. Odložene porezne obaveze

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Odložene porezne obaveze	1.138	852
	1.138	852

Sažetak odloženih poreza dat je u tabeli ispod:

	Porezno nepriznata amortizacija BAM' 000	Total BAM' 000
Na dan 01. januara 2021.	568	568
Porezna stopa za godnu	10%	10%
Odloženi porezni prihod	-	-
Odloženi porezni rashod	284	284
Na dan 31. decembra 2021.	852	852
Porezna stopa	10%	10%
Odloženi porez na teret zadržanih zarada	-	-
Odloženi porezni rashod	284	284
Odloženi porezni prihod	-	-
Na dan 31. decembra 2022.	1.138	1.138

Odložene porezne obaveze su privremene razlike računovodstvene i porezno priznate amortizacije iz poreznog bilansa.

27. Dugoročne obaveze

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Primljeni depoziti	30	30
	30	30

28. Obaveze za kredite

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Dugoročno po amortiziranom trošku		
Unicredit bank d.d. (Ugovor broj: 28723434617/2 u iznosu od BAM 30.000 hiljada, sa dospeljem na dan 23. oktobar 2031. godine, po kamatnoj stopi 3,88%)	26.022	29.242
Unicredit bank d.d. (Ugovor broj: 287234629-DK-01/2019 u iznosu od BAM 2.950 hiljada, sa dospeljem do 24. oktobra 2022. godine, po kamatnoj stopi od 2,45%)	1.173	2.256
Addiko bank d.d. (Ugovor broj: AA19290J6BXW u iznosu od BAM 3.500 hiljada, sa dospeljem do 01. novembra 2023. godine, po kamatnoj stopi od 3,60%)	1.152	2.367
Addiko bank d.d. (Ugovor broj: AA19301Q8QCK u iznosu od BAM 3.500 hiljada, sa dospeljem do 08. novembra 2023. godine, po kamatnoj stopi od 3,90%)	1.277	2.620
Tekuće dospelje dugoročnog duga		
Unicredit bank d.d. (Ugovor broj: 28723434617/2 u iznosu od BAM 30.000 hiljada, sa dospeljem do 23. oktobra 2031. godine, po kamatnoj stopi od 3,88%)	(3.219)	(3.219)
Unicredit bank d.d. (Ugovor broj: 287234629-DK-01/2019 u iznosu od BAM 2.950 hiljada, dospelje do 24. oktobra 2022. godine, po kamatnoj stopi 2,45%)	(1.083)	(1.083)
Addiko bank d.d. (Ugovor broj: AA19290J6BXW u iznosu od BAM 3.500 hiljada, sa dospeljem do 01. novembra 2023. godine, po kamatnoj stopi od 3,60%)	(1.152)	(1.216)
Addiko bank d.d. (Ugovor broj: AA19301Q8QCK u iznosu od BAM 3.500 hiljada, sa dospeljem do 08. novembra 2023. godine, po kamatnoj stopi od 3,90%)	(1.277)	(1.344)
	22.893	29.623
Tekuće po amortiziranom trošku		
Unicredit bank d.d. (Ugovor broj: 28723434617/2 u iznosu od BAM 30.000 hiljada, sa dospeljem do 23. oktobra 2031. godine, po kamatnoj stopi od 3,88%)	3.219	3.219
Unicredit bank d.d. (Ugovor broj: 287234629-DK-01/2019 u iznosu od BAM 2.950 hiljada, sa dospeljem do 24. oktobra 2022., po kamatnoj stopi od 2,45%)	1.083	1.083
Addiko bank d.d. (Ugovor broj: AA19290J6BXW u iznosu od BAM 3.500 hiljada, sa dospeljem do 01. novembra 2023., po kamatnoj stopi od 3,60%)	1.152	1.216
Addiko bank d.d. (Ugovor broj: AA19301Q8QCK u iznosu od BAM 3.500 hiljada, sa dospeljem do 08. novembra 2023., po kamatnoj stopi od 3,90%)	1.277	1.344
Obaveze za kamate	-	-
	6.731	6.862
	29.624	36.485

Kretanje tokom godine bilo je kako slijedi:

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Na dan 01. januara	36.485	37.792
Novi krediti	-	-
Dodatno obračunate obaveze iz moratorija	-	2.414
Obračunata kamata	1.198	754
Povrat kredita	(8.059)	(4.475)
Na dan 31. decembra	29.624	36.485
<i>Tekući dio dugoročnog duga</i>	<i>6.731</i>	<i>6.862</i>
<i>Dugoročni dio</i>	<i>22.893</i>	<i>29.623</i>

Otplatni plan na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine je bio kako slijedi:

	Kratkoročni dio		Dugoročni dio	
	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Unicredit bank d.d. (Ugovor broj: 28723434617/2 u iznosu od BAM 30.000 hiljada, sa dospeljem do 23. oktobra 2031. godine, po kamatnoj stopi od 3,88%)	3.219	3.219	22.803	26.023
Unicredit bank d.d. (Ugovor broj: 287234629-DK-01/2019 u iznosu od BAM 2.950 hiljada, sa dospeljem do 24. oktobra 2022., po kamatnoj stopi od 2,45%)	1.083	1.083	90	1.173
Addiko bank d.d. (Ugovor broj: AA19290J6BXW u iznosu od BAM 3.500 hiljada, sa dospeljem do 01. novembra 2023., po kamatnoj stopi od 3,60%)	1.152	1.216	-	1.151
Addiko bank d.d. (Ugovor broj: AA19301Q8QCK u iznosu od BAM 3.500 hiljada, sa dospeljem do 08. novembra 2023., po kamatnoj stopi od 3,90%)	1.277	1.344	-	1.276
Obaveze za kamate	-	-	-	-
	6.731	6.862	22.893	29.623

29. Dobavljači

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Dobavljači u zemlji	2.863	2.245
Ino dobavljači	806	608
Obaveze za retencije	-	979
	3.669	3.832

30. Ostale obaveze

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Primljeni avansi	896	980
Obaveze prema zaposlenicima	-	19
Obaveze za poreze i doprinose	105	112
Obaveze za šume i turističku zajednicu	94	76
Obaveze po ugovorima o djelu	18	42
Obaveze prema Nadzornom odboru	151	130
Obaveze po kamatama	4	4
PDV obaveze	423	374
Obaveze za porez na dobit	1.300	822
	2.991	2.559

31. Razgraničenja i rezervisanja

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Obračunati troškovi za koje nije primljena faktura	254	213
	254	213

32. Finansijski instrumenti i upravljanje rizicima

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo upravlja svojim kapitalom na način da osigura kontinuitet poslovanja, uz maksimiziranje povrata vlasnicima kroz optimizaciju salda dugovanja i kapitala. Struktura kapitala Društva sastoji se od dugovanja, koje čine obaveze za kredite i zajmove, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze, te novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se može pripisati kapitalu vlasnika, uključujući upisani kapital, rezerve i akumuliranu dobit. Uprava Društva pregleda strukturu kapitala redovito. Kao i ostali subjekti u privredi, Društvo nadzire kapital provjeravajući trenutni omjer kapitala i pozajmljenih sredstava. Ovaj odnos se računa kao omjer neto dugovanja i kapitala. Neto dugovanja se računaju kao ukupne obaveze, uključujući „kratkoročne i dugoročne obaveze“ kao što je prezentirano u bilansu umanjeno za novac i novčane ekvivalente. Finansijski odnosi su prikazani kako slijedi:

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
Dugovanja (I)	36.284	42.906
Manje: Novac i novčani ekvivalenti (bilješka 22)	(1.971)	(3.724)
Neto dugovanja	34.313	39.182
Kapital (II)	168.233	139.558
Omjer neto duga i kapitala	0,2	0,28

(I) Dugovanja uključuju kratkoročne i dugoročne pozajmice

(II) Kapital uključuje cjelokupni kapital i rezerve Društva kojima se upravlja kao kapitalom

Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembra 2022. BAM' 000	31. decembra 2021. BAM' 000
FINANSIJSKA IMOVINA		
Potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	78.821	66.058
	78.821	66.058
FINANSIJSKE OBAVEZE		
Po amortizacijskom trošku	36.284	42.906
	36.284	42.906

Djelokrug upravljanja finansijskim rizikom

Uprava Društva pregleda i upravlja finansijskim rizicima vezanim za poslovanje Društva kroz uspostavljeno interno izvještavanje o rizicima u kojima se analiziraju izlaganja istima prema stepenu značajnosti. Ovi rizici uključuju rizike tržišta (uključujući i rizik promjene kursa stranih valuta, rizik fer vrijednosti i kamatni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatnih stopa gotovinskog toka.

Tržišni rizik

Aktivnosti Društva ne izlažu Društvo značajnim finansijskim rizicima od promjene kursa stranih valuta kako Društvo posluje isključivo u zemlji. Samim tim, Društvo nema potrebu ulaziti u različite aranžmane sa derivatnim finansijskim instrumentima ciljem upravljanja izloženošću kamatnom i kursnom riziku.

Rizik strane valute

Društvo ne obavlja transakcije u stranim valutama, pa prema tome ne postoji izloženost riziku promjene strane valute. Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine i obaveza Društva u stranim valutama na dan 31. decembra 2022. godine je kako slijedi:

	IMOVINA		OBAVEZE	
	31.12.2022. BAM' 000	31.12.2021. BAM' 000	31.12.2022. BAM' 000	31.12.2021. BAM' 000
EUR	84	271	829	660
	84	271	829	660

Uprava Društva smatra da Društvo nije izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, za poslovne transakcije u domaćoj valuti BAM, kao i u valuti EUR za koji je konvertibilna marka vezana fiksnim valutnim kursom (1 EUR = 1,95583 BAM) na temelju principa Valutnog odbora. Promjene kursa bi zahtijevale izmjene i dopune zakona i odobrenje od strane Parlamentarne skupštine BiH.

Rizik kamatnih stopa

Društvo je izloženo riziku kamatnih stopa, obzirom da Društvo pozajmljuje sredstva uz fiksne i varijabilne kamatne stope. Rizikom se upravlja održavanjem odgovarajućeg omjera pozajmica po fiksnim i varijabilnim kamatnim stopama.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da će kontra partija insistirati na svojim ugovorenim obavezama koje mogu kod Društva dovesti do finansijskih gubitaka. Društvo je usvojilo politiku prema kojoj će surađivati samo sa kreditno sposobnim partijama i uz obezbjeđenje valjanog kolaterala tamo gdje je neophodno, kao sredstvo za ublažavanje rizika finansijskih gubitaka kod ugovorenih obaveza. Društvo nije izloženo bilo kakvom značajnom kreditnom riziku prema bilo kojoj kontra strani ili grupi kontra strana koje imaju slične karakteristike.

Rizik likvidnosti

Konačnu odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u upravljanju kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih zahtjeva finansiranja i upravljanja likvidnošću Društva. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući prikladne rezerve, bankovna sredstva i rezerve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tijekova, te uspoređujući robove dospijea imovine i obaveza. Slijedeća tabela prikazuje dospijea imovine Društva i sastavljena je na osnovu nediskontovanih ugovorenih dospijea imovine.

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	%	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000
2022.							
Beskatmatno	-	5.559	-	-	-	-	5.559
Instrumenti fiksne kamatne stope	-	1.188	2.376	10.693	57.033	-	71.290
Instrumenti fiksne kamatne stope	0.5%-10% p.a.	1.971	-	-	-	-	1.971
	-	8.718	2.376	10.693			78.820
2021.							
Beskatmatno	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenti fiksne kamatne stope	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenti fiksne kamatne stope	0.5% - 10% p.a.	8.768	10.089	47.201	-	-	66.058
	-	8.768	10.089	47.201			66.058

Sljedeća tabela prikazuje preostala dospijeca obaveza Društva. Donja tabela je sastavljena na osnovu nediskontovanih novčanih tijekova obaveza zasnovanih na najranijem datumu na koji se može zahtijevati od Društva da izmiri svoje obaveze.

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	%	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000
2022.							
Beskatmatno	-	6.660	-	-	-	-	6.660
Instrumenti fiksne kamatne stope	3M EURIBOR + 1,75%- 4,15% p.a.	-	-	-	-	-	-
	-	308	617	2.776	14.804	11.119	29.624
	-	6.968	617	2.776	14.804	11.119	36.284
2021.							
Beskatmatno	-	5.894	-	-	-	-	5.894
Instrumenti fiksne kamatne stope	3M EURIBOR + 1,75%- 4,15% p.a.	-	-	-	-	-	-
2020.							
Beskatmatno	-	308	617	2.776	14.804	18.507	37.012
	-	6.202	617	2.776	14.804	18.507	42.906

Fer vrijednost

Fer vrijednost je cijena koja bi se trebala primiti za prodanu imovinu ili platiti za podmirenje obaveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan njenog mjerenja. Kod mjerenja fer vrijednosti Uprava prihvata njena glavna obilježja koja se ogledaju u slijedećem:

- Fer vrijednost je izlazna cijena koja bi se postigla za imovinu ili platila za podmirenje obaveza na datum mjerenja;
- Fer vrijednost je mjera vrijednosti imovine i obaveza na datum mjerenja uzimajući u obzir posebna obilježja imovine ili obaveza koja su predmet mjerenja;
- Fer vrijednost je mjera hipotetičke transakcije koja podrazumjeva normalan položaj na tržištu i provedene uobičajene marketinške aktivnosti na datum mjerenja; i
- Fer vrijednost je mjera na određeni datum mjerenja, promjenjiva u širem ili užem vremenskom okviru.

Kao rezultat navedenih obilježja procjene fer vrijednosti imovine i obaveza sa standardnim rokovima dospelja i uvjetima trgovanja na aktivnom tržištu se određuju na bazi kotiranih cijena. U uvjetima kada kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje na bazi diskontiranog novčanog toka ili korištenjem drugih prigodnih tehnika. Promjene u sadržaju datih pretpostavki uključujući diskontne stope i procijenjene gotovinske tokove koji značajno utječu na procjene. Iz navedenog razloga možda neće biti realizirane fer tržišne procjene pri tekućoj prodaji finansijskog instrumenta. Na dan 31. decembra 2021. godine i na dan 31. decembra 2020. godine Uprava vjeruje da fer vrijednost finansijske imovine i obaveza ne odstupa značajano od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

	31.12.2022.		31.12.2021.		Hijerarhija fer vrijednosti	Dostupni tržišni inputi BAM
	Knjigovodstveni iznos	Fer vrijednost	Knjigovodstveni iznos	Fer vrijednost		
	BAM '000	BAM '000	BAM '000	BAM '000	Level	31.12.2021.
<i>Finansijska imovina</i>						
Kupci i ostala potraživanja	76.850	76.850	62.334	62.334	2	-
Novac	1.971	1.971	3.724	3.724	1	-
Finansijska imovina	78.821	78.821	66.058	66.058		-
<i>Finansijske obaveze</i>						
Zajmovi	29.624	29.624	37.012	37.012	2	-
Dobavljači i ostale obaveze	6.660	6.660	5.894	5.894	2	-
Finansijske obaveze	36.284	36.284	42.906	42.906		
<i>Ne finansijska imovina</i>						
Zemljište zgrade	118.425	187.860	122.619	178.176	3	194.410
Postrojenja i oprema	4.025	4.025	5.224	5.224	3	-
Prava i nematerijalna imovina	884	884	884	884	3	-
Zalihe	237	237	368	368	3	-
Ostalo	4.104	4.104	4.580	4.580	-	-
Ne finansijska imovina	127.675	197.110	133.675	133.675		
<i>Ne finansijske obaveze</i>						
Ostalo	1.980	1.980	1.374	1.374	3	
Ne finansijske obaveze	1.980	1.980	1374	1.374		
Nivo 1	Fer vrijednost finansijskih instrumenata određena na bazi tržišnih pokazatelja					
Nivo 2	Fer vrijednost određena na bazi diskontiranog gotovinskog toka					
Nivo 3	Fer vrijednost određena na bazi ne tržišnih inputa i procjena					

33. Transakcije sa povezanim licima

Trgovinske transakcije

	31. decembra 2022. BAM ' 000	31. decembra 2021. BAM ' 000
Potaživanja		
Badr Al Ali Real Estate Comnpany d.o.o.	15	13
A.N.A.S.	16	14
Al-Shiddi International d.o.o. Sarajevo	299	286
Debag Invest d.o.o. Sarajevo	-	-
Fly Bosnia d.o.o. Sarajevo	1.396	1.229
Grand Hotel Bristol d.o.o. Sarajevo	18	11
Shad Invest d.o.o. Sarajevo	692	545
SRE d.o.o. Sarajevo	275	262
Sulaiman Abdullah Al Shiddi Agency	1.344	1.165
VSH d.o.o. Sarajevo	13	12
	4.068	3.537
Odobrene pozajmice i kamate		
ANAS	7	7
Al-Shiddi International d.o.o.	41.530	35.509
Fly Bosnia d.o.o. Sarajevo	578	8.749
Grand Hotel Bristol d.o.o. Sarajevo	1.351	6.219
MHTTP d.d. Sarajevo	115	75
Shad Invest d.o.o. Sarajevo	26.652	3.347
SRE d.o.o. Sarajevo	1.922	499
	72.155	54.405
Dati avansi		
Shad Invest d.o.o. Sarajevo	-	4.651
	-	4.651
Obaveze		
Al-Shiddi International d.o.o. Sarajevo	-	29
Grand Hotel Bristol d.o.o. Sarajevo	16	3
Shad Invest d.o.o. Sarajevo	4	4
Obaveze prema članovima Nadzornog odbora za naknadu	124	130
	144	166
Troškovi		
Al-Shiddi International d.o.o. Sarajevo	-	37
Grand Hotel Bristol d.o.o. Sarajevo	91	114
Shad Invest d.o.o. Sarajevo	-	-
Sulaiman Abdulah Al Shiddi	-	7
SRE d.o.o. Sarajevo	-	-
	91	158

	31. decembra 2022. BAM ' 000	31. decembra 2021. BAM ' 000
Prihodi		
A.N.A.S.	1	2
Al-Shiddi International d.o.o. Sarajevo	1.370	1.244
Badr Al Ali Real Estate Company d.o.o.	2	2
Debag Invest d.o.o. Sarajevo	-	-
Fly Bosnia d.o.o. Sarajevo	254	517
Grand Hotel Bristol d.o.o. Sarajevo	201	160
MHTTP Bristol d.d.	2	2
Shad Invest d.o.o. Sarajevo	493	235
SRE d.o.o. Sarajevo	38	24
Sulaiman Abdullah Al Shiddi Agency	154	205
VSH d.o.o. Sarajevo	-	2
	2.514	2.393

Naknade uprave

Naknade ključnih članova Uprave tokom godine su bile kako slijedi:

	2022. BAM '000	2021. BAM '000
Bruto plaće - Uprava	172	143
Naknade plaćene Nadzornom odboru	60	7
	232	150

34. Potencijalne obaveze

Porezne potencijalne obaveze

Tokom 2020. godine, Društvo je bilo predmetom nadzora Poreske uprave FBiH u periodu od 01. decembra 2014. godine do 31. decembra 2019. godine, pri čemu je utvrđena dodatna obaveza u iznosu od 82 hiljade KM, koja je plaćena. Za godinu koja završava na dan 31. decembra 2022. godine, Društvo nije bilo predmetom kontrole Porezne uprave FBiH, te po tom osnovu nema potencijalnih obaveza.

Tokom 2020. godine, Društvo je bilo predmetom nadzora Uprave za indirektno oporezivanje BiH u periodu od 01. aprila 2018. godine do 31. avgusta 2020. godine, a utvrđena dodatna obaveza iznosila je BAM 8. hiljada koja je plaćena.

Za godinu koja završava na dan 31. decembra 2022. godine, Društvo nije bilo predmetom kontrole Uprave za indirektno oporezivanje BiH, te po tom osnovu nema potencijalnih obaveza.

Sporovi

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo je tuženo u 20 postupka, a ukupni tužbeni zahtjev iznosi BAM 1.012 hiljada. Društvo je priznalo rezervisanja za gubitke u sudskim postupcima u iznosu od BAM 514 hiljada. Društvo ima 4 parnica kao tužitelj u iznosu od BAM 343 hiljade.

Potencijalne finansijske obaveze i potencijalna finansijska imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema u vlasništvu Društva na dan 31. decembra 2022. dati su pod hipoteku u korist Unicredit Bank d.d. Mostar. Ukupna procijenjena vrijednost založenih nekretnina, postrojenja i opreme iznosi BAM 187.760 hiljada.

Društvo je sudužnik po osnovu Sporazuma o plaćanju javnih prihoda povezanog lica FlyBosnia d.o.o. sa Poreskom Upravom FBiH koji je potpisan 10. maja 2021. godine.

Društvo se obavezalo da će vršiti plaćanja dospjelih rata prema PU FBiH u ime povezanog lica FlyBosnia d.o.o. u slučaju nemogućnosti izmirivanja obaveza od strane povezanog lica FlyBosnia d.o.o. Ukupan iznos obaveza prema sporazumu iznosi BAM 1.741 hiljada. Na dan 31. decembra 2022. godine, FlyBosnia d.o.o. Sarajevo redovno servisira porezna obaveze.

35. Preuzete obaveze

Preuzete obaveze su obaveze koje nisu iskazane u finansijskim izvještajima na dan bilansa stanja, kako nisu stvoreni preduvjeti za priznavanje navedenih transakcija u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS i MSFI. Preuzete obaveze su transakcije budućeg perioda koje se mogu očekivati sa značajnim stepenom izvjesnosti na osnovu ugovora koje Društvo ima potpisane na datum sastavljanja finansijskih izvještaja. Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo nema preuzetih obaveza.

36. Segmentno izvještavanje

Poslovanje društvo je organizovano u sljedećim segmentima:

- Swissotel – hotelske usluge i
- Sarajevo City Center (SCC)- usluge zakupa.

Za potrebe upravljanja, Društvo je trenutno podijeljeno u gore navedene organizacijske jedinice. Ovi odjeli su osnova na kojoj Društvo izvještava o svojim segmentima.

Informacije o poslovnim segmentima mogu se predstaviti na sljedeći način:

Račun dobiti i gubitka za period koji završava na dan 31. decembra 2022. godine:

	SCC		Swissotel		Ukupno	Ukupno
	2021	2021	2022	2021	2022	2021
	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000
Prodaje i ostali prihodi	26.570	31.443	8.408	7.585	34.978	39.028
Troškovi prodaje uvećani za troškove prodaje, administracije i opšte troškove	(11.329)	(13.304)	(9.290)	(7.566)	(20.619)	(20.870)
Dobit prije poreza	15.241	18.139	(882)	19	14.359	18.158

Izvještaj o finansijskoj poziciji za period koji završava na dan 31. decembra 2022. godine:

	SCC		Swissotel		Ukupno	Ukupno
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000	BAM' 000
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.853	3.960	51.766	54.822	55.619	58.782
Investicijske nekretnine	67.633	70.165	-	-	67.633	70.165
Investicije	135	-	-	-	135	-
Ostala imovina	80.752	67.268	2.357	3.523	83.109	70.791
Ukupno imovina	152.374	141.393	54.124	58.345	206.497	199.738
Ukupno obaveze	35.713	41.842	2.551	2.438	38.264	44.280
Neto po segmentu	116.661	99.551	51.572	55.907	168.233	155.459

37. Ključna razmatranja globalnih faktora koji bi mogli uticati na finansijsko izvještavanje

Uprava Društva je izvršila neophodna razmatranja na trenutne efekte izbijanja pandemije korona virusa i ratnog sukoba u Ukrajini. Dana 08. juna 2023. godine Uprava je posebnu pažnju posvetila sljedećim pitanjima:

1. Vremenska neograničenost poslovanja;
2. Mjerenje fer vrijednosti;
3. Umanjenje vrijednosti potraživanja;
4. Umanjenje vrijednosti imovine i
5. Ostali zahtjevi za objavljivanjem finansijskih izvještaja.

Uprava je analizirala dostupne informacije u vezi sa poslovanjem ključnih kupaca, dobavljača i povezanih lica koji bi mogli biti pogođeni utjecajem koronavirusa, a posebno kao rezultat strogih mjera protiv koronavirusa uvedenih u Kini i ratnog sukoba u Ukrajini. Kao rezultat obavljenih razmatranja, Uprava je zaključila da niko od njih nije iskazao probleme u tekućem poslovanju, te da ne postoje dužnici sa neizmirenim potraživanjima na dan 31. decembra 2022. godine koji bi zahtijevali dodatna umanjena zbog znatno smanjenog kreditnog rejtinga niti dobavljači čija kašnjenja u isporukama mogu rezultirati dodatnim penalima za Društvo. Stoga je Uprava zaključila da nema finansijskih ugovora ili druge finansijske imovine mjerene po fer vrijednosti koja bi mogla biti dodatno umanjena. Nadalje, budući da poslovanje Društva ne uključuje rusko ili ukrajinsko tržište, sve postojeće poslovne projekcije na odgovarajući način odražavaju pretpostavke stvorene na temelju svih dostupnih informacija dana 08. juna 2023. godine u vezi sa postojećim dugoročnim ugovorima koji bi mogli biti otežavajući kao posljedica sukoba ili sankcija koju su nametnute ili se planiraju nametnuti od strane međunarodne vlade. Uprava vjeruje da striktno mjere vezane za koronavirus uvedene u Kini neće negativno utjecati na bilo koji postojeći ugovor sa kupcem ili dobavljačem, te stoga nisu kreirane nikakve dodatne rezervacije.

38. Događaji nakon datuma bilansa

Nije bilo događaja nakon datuma bilansa koji bi zahtijevali objavu ili korekcije u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS 10. događaji nakon izvještajnog datuma.

39. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ovi finansijski izvještaji su odobreni i potpisani od strane Uprave **Magros-Veletrgovina d.d. Sarajevo** na dan **08. juna 2023. godine**:

Murad Abed, Direktor

